

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din. pol leta 18 Din, četr leta 8 Din. Izven Jugoslavije 64 Din. Naročnina se pošlje na upravnštvo »Slov. Gospodarja« v Maribor, Koroška cesta št. 5. — List se dopošilja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnštvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprte reklamacije so poštnine proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

23. številka.

Maribor, dne 9. junija 1927.

61. letnik.

Da bomo nasprotnike poznali.

Na dileci se ostali!

Naši demokrati so mislili, da so res vsemogočni v Belgradu. Nekaj časa so imeli vpliv, ker so jim Srbi verjeli, da so samo demokrati državnostvorni element v Sloveniji. Zdaj pa se je pokazalo, da so bili res pravi tvor in je čas, da se iztisne. Da bi mogli v Beogradu, kjer so začeli vendarle gledati na to, kdo v resnicni zastopa Slovenijo, nekaj reprezentirati, so začeli kovati napredni blok. A kaj, ko nihče ni hotel k njim. In tako jih je to izpodletelo ter se zopet vidi, da so se zopet enkrat blamirali in pokazali svojo slabost, da hirajo, hirajo. Saj je prav tako.

Preprečiti vsak napredok Slovenije

je delo demokratske stranke in njenih časopisov. Dan za dnevom se to pokaže. Tako je tudi mariborski demokratični listič, ko je bila komisija za regulacijo Drave, napisal, kako slovenski kmetje zabavljajo zoper komisijo, kako ji naši županji očitajo nedelavnost in brezbrinost. Upali so, da bodo to brali tudi srbski člani komisije ter bodo zopet nekaj bolj nevoljni na Slovence, pa bi posredovanje naših oblasti in zastopnikov ljudstva ostalo brez vpliva. Potem bi namreč zopet lahko pisali, da SLS nič ne doseže. Toda to pot se je lističu to ponesrečilo. Člani komisije so dobili najboljše mnenje o Slovencih, se zelo povhvalno izrazili o naših županjih ter priznali, da je prizadevanje SLS res v napredok Slovenije. Da pa se bo slovensko ljudstvo ob Dravi obvarovalo še nadaljnje škode, se bo takoj začelo z regulacijo Drave.

Socijalisti in demokrati pod eno marelo!

Socijalisti vedno govorijo, da so voditelji delovnega ljudstva in da bodo že pokazali kapitalistom, ki delavec izkorisčajo. In marsikateri delavec je mislil, da je res tako. Ni pa videl, da so voditelji socijalistov prav dobrí prijatelji z demokratimi. V Mariboru se je to prijateljstvo vedno bolj jasno kazalo, dokler niso kar na glas povedali, da delajo skupaj in so se začeli drug za drugega potegovati. Tako ima bivši socijalistični župan Grčar prav tesne zveze z demokratimi, s katerimi več občuje kot z delavci; dopisnik »Jutra«, advokat dr. Reisman, je eden glavnih zagovornikov socijalistov, celo sam voditelj SDS, član upravnega sveta bivše Slavenske banke, torej kapitalist dr. Lipold se je postavil kot voditelju socijalistične skupine v mariborskem občinskem svetu in so socijalisti ter demokrati glasovali skupno. Ako kdo misli, da je ta zveza kaj novega, se moti. Nova je le v toliku, da je prišla na dan, da zdaj ne more ne ena in ne druga stranka tajiti svoje politične kupčije. Delavec pa, ki je še pred 14 dnevi demonstriral zoper S. D. S., bo zdaj na komando svojih voditeljev moral podpirati kapitaliste, bo moral hočeš nočeš pod komando SDS. Čudimo se, če med mariborskim in drugim delavstvom, kjer vlada prava delavska zavednost, bodo to komando tako mirno sprejeli.

Socijalisti agitirajo za odpad od Cerkve.

Da so socijalisti v službi buržujskih svobodomiselcev, dokazuje njihova gonja zoper duhovnike, ki jih je tako zasle-

pila, da so padli celo v obrekovanja, za katera so bili obsojeni pred sodnijo. Pa njim to ni dovolj. Zdaj prirejajo po raznih delavskih središčih zborovanja, na katerih prigovarjajo ljudem, naj odpadejo od katoliške Cerkve. Nekaj so jih pregovorili. Prosimo, stopite zdaj k tistim ljudem, pa jih vprašajte, če je zdaj delavsko vprašanje rešeno, če se jim zdaj bolje godi, če je zavoljo tega splošna draginja padla, če se za delavce po tovarnah kaj bolje skrbi itd. Itd. Pa če bi vsi delavci, ki so socijalisti, odpadli od katoliške Cerkve, povejte, ali se bo potem res boljše godilo delavstvu? Pa socijalistom ne gre za to, da bi se delavcu boljše godilo, gre jim zato, da je delavec zatiran in da je vedno nezadovoljen. Zato za dejansko zboljšanje ne store prav ničesar, pač pa zoper vse zabavljajo, da te ljudi v nekaki jezi ohranjujejo. In delavec misli, da bo ravno potom socijalistične organizacije kaj dosegel, pa hiti v njo. A zdaj vidi, da je kljub temu vedno slabše, vedno slabše. In da se delavec znova nahujska, je bilo treba začeti z odpadom od katoliške Cerkve. Socijalisti namreč vedo, da delavec, ki bo od vere odpadel, ne bo nikoli več našel miru in zadovoljnosti ter bo zavoljo tega vedno s socijalisti, ki samo le zabavljajo, a nič ne storijo. Toda upati je, da se bo ta nakana socijalistov ponesrečila in da bo slovenski delavec stal zvest svoji veri, zapustil pa bo socijalistično stranko, ki se je izdala, da je v zvezi s protidelavsko SDS ter se bo oklenil edino socijalno pravične in delavne Slov. ljudske stranke.

Onim, ki nič ne delajo!

Da bi radičevci mogli vendar najti ono žilico, kjer bi kmeta pridobili za svojo stranko, pišejo v svojem lističu vsak teden zoper — pokvarjeno gospodo. Pri tem so si dovolili reči: »Da bomo dobili enkrat take postave, da bodo kmptom v korist, ne pa onim, ki nič ne delajo, ali pa prav malo, poleg tega pa od izmogzavanja kmptom sijajno žive!« — S temi besedami je njihov list počastil naše duhovnike. Zdaj pa poglejmo, kako so postave slovenskemu duhovniku v korist! Ali ni hodil celo leto zastonj v šolo? Ali ne dobiva svoje plače v kronah, ko je že vse drugo preračunjeno na dinarje? Ali je kateri kmet že propadel, ker ga je duhovnik izmogzel, ali pa propadajo zavoljo tega, ker jih izmogzavajo razni liberalci, tudi kmetijci? Rad bi videl, kje dandanes slovenski duhovnik sijajno živi? In za to, da kljub težkemu položaju zdrži med narodom, da dela zanj v cerkvi in izven cerkve, zato zasluži, da se mu reče: »Onim, ki nič ne delajo!« — Radičevci si le naj zapomnijo, da s takim nastopom zoper katoliško duhovščino nikakor ne bodo pridobili med poštenimi slovenskim ljudstvom na ugledu, pač pa so se zopet izdali, da so ravno takega kalibra kot vsak drug liberalec.

Razčiščenje med radičevci v Sloveniji.

Kakov poroča radičevski list, bodo za naprej vsi, ki spadajo med »gospodo« in niso kmetje, morali iz stranke. V stranki bodo ostali le kmetje. Zato se bo vrnilo na prihodnjem zboru — razčiščenje. Pri tem razčiščenju bodo morali iz stranke: Pucelj, Prepeluh, dr. Novačan, dr. Marušič, vojni rekvizitor Sancin in drugi vsi, ki niso kmetje. Kaj bodo naredili s tistimi štirimi zupniki, ki jih baje že

imajo na Kranjskem na svoji strani? Toda mi vemo, da se to ne bo zgodovalo, da bi ta gospoda morala iz stranke. Nasprotno, še več jih hočejo dobiti in jih že ponujajo za kandidate po deželi. Toda v tej stranki mora priti do razčiščenja, ker po besedah »Kmetijskega lista« ne moreta biti dalej skupaj kmet in gospoda. Ker bo torej gospoda v radičevski stranki ostala, bo pa kmet šel iz nje, ko res nima mesta v njej. In tako se bo razčiščenje najboljše izvršilo.

Podlo očitanje avstrijakantstva.

Za desetletnico majniške deklaracije je tudi »Kmet list« napisal svoje, pa res svoje besede, ki kažejo to stranko v pravi luč protislovenstva. Ni dovolj, da so demokrati vedno očitali slovenskemu narodu, da je avstrijakantski, da je protidržaven, ter so s tem čevali Srbe zoper nas, sedaj so to začeli tudi radičevci v Sloveniji. Mi vemo, da je njihova naloga, pokazati našega kmeta kot nezavednega tlačana, ki ne zna sam misliti, toda to njihovo delo bo ravno kmetski preprečil, ker naš kmetski ve, kaj mu je bila majniška deklaracija. Ve pa tudi, kdo je bil, ki mu je stal ob strani v najhujših dneh, da to ni bil kak dr. Marušič, radičevci, ki je mirno potoval po Franciji, Angliji itd., ampak ljudje, ki so živeli med narodom, z njim trpeli in z njim pripravljali konec trpljenja. Nad 60 duhovnikov in drugih naših ljudi so zaprli takoj ob prevratu — to pa seveda zavoljo tega, ker so klicali: »vse za cesarja!« — Celo demokrati si niso upali pljuniti na spomin dr. Kreka, to je bilo prihranjenzo — slovenskim radičevcem. Kakor voditeljem slovenskega naroda, tako je »Kmetijski list« ob tej priliki vsemu slovenskemu narodu, ki je in bo sledil SDS — vrgel očitek avstrijakantstva. Za to podlo očitanje, ki ga bodo izrabljali Srbi in Hrvati in še dalje ostali nezaupni, se bo pa slovenski narod zahvalil tako, da bo enkrat konec tega obrekovanja!

S čim agitirajo radičevci na Hrvatskem?

Radičevci politiki prede sedaj slaba povsod in radi te ga si izmišljajo vodstvo stranke vedno nove neresnice o Radičevih uspehih in te raznašajo politični agenti okrog po vseh med nepoučenimi narod. Najnovejši Radičev uspeh bi naj bil ta, da je preprečil ter zabranil vojno z Italijo. Z vso resnostjo lažejo Radičevi priganjači, da bi bilo čisto došlo med našo državo in Italijo do oboroženega spopada, a veliki Radič tega ni hotel podpisati in če bi kljub temu, da je bil Radič proti, vendar le bila izbruhnila vojna, bi bila šla v prve vrste gospoda in za to šele kmetski narod. Najtežji je boj proti neumnosti; na drugi strani pa je zopet najlažje priprasti narod slepit z budalostmi. Nikakor ni dovolj, da bi laž, kakor jo beležimo zgoraj, pobijali enostavno s trditvijo: to ni res! Proti raznašalcem takih vesti, da je preprečil Radič vojno, bi morala nastopiti oblast.

Pred nobenim človekom, ki je le količaj poučen, bi ne upali radičevci lagati o preprečenju vojne po Radiču, ker bi jim ta odgovoril enostavno, da ni nikdo vprašal Radiča za podpis in on ga tudi že iz tega razloga ni mogel dati. A Radičevi agenti računajo vedno s tem, da je hrvaški seljak lahkoveren in ga je mogoče prepričati o vsem nemogočem. Nikdo na celem božjem svetu ne ceni pri-

Januš Golee:

Nekaj iz zagorske politike.

Že starogrški učenjak Aristotel je beležil: Človek je politično bitje. Če za koga na svetu, velja ta rek slovitega modrijana za hrvatskega Zagorca. Pred vsem treba povedati, da so priprosti Zagoreci narodni in politično zavedni. Dokler ostanejo Hrvati na svoji rojstni grudi, so vedno ponosni, da jih je rodila hrvatska mati in niti govoriti ni bilo v časih pred vojno, da bi bili silili iz osebnih koristi pod madžarski klobuk. Madžar (madžaron) sta bila že od nekdaj Zagorec znak zaničevanja ter sovražnosti iz narodnostnih nagibov. Zagorski siromašni narod je pisan in da zelo veliko na časopis ter zgodovino. Vsak premožnejši Zagorec je bil naročen v predvojnih časih na dnevnik, vsak srednji gruntar na tednik. Časopis je bil naročniku svetinja, kateri je verjel, kot bi čital iz evangelijskega. Po nedeljah ter praznikih so se zbirali Zagoreci pod lipami na selih in eden izmed najbolj brihtnih je čital na glas iz časopisa. Po čitanju se je razvila burna ter dolgotrajna debata. Ako je bil potek politike v narodnem smislu, so pritrjevali in kovali seljaki svoje saborske (skupščinske) zastopnike v deveta nebesa; kakor hitro je pa beležil list kak madžaronski madež na zagorskem poslancu, so mu preklinjali otca ter majko in mu prisegali osveto.

Nekak zagorsko-štajerski skupni parlament je bila lesena bajta, last Hrvata Škaljčeka, ki je krčmaril tik ob Šotli, a na zagorskih tleh. Bila je to lesena kočura s preprostimi mizami ter klopni in zadaj je bilo odprt ognjišče, kjer je pekel stari Škaljčki kozlič, jance in prasjetno. Pečenke so bile pripravljene na hrvatski način, zelo soljene in na daleč duhete nadrgnjene s česnom. Vsako nedeljo ter praznik je bila ta bajta nabito zasedena od Hrvatov ter Štajercov, ki so se razumeli na teh skupnih sestankih prav dobro med seboj. Najprej so jedli, nato pa šnapslali ali križakali na karte in seve tudi pili. Vsikdar se je tudi politiziralo in to ne o švabski štajerski politiki, ampak o narodno-hrvatski v zagrebškem saboru. Vodilno besedo so imeli vedno Zagoreci, ki so se sklicevali pri teh političnih razgovorih na tisočletno hrvatsko kulturo, vendar zavedno narodnost in lastno državnost. Prepričan pa sem, da so bili štajerski gosti bajte starega Škaljčeka

bolj poučeni o poteku zagorske nego lastne štajerske politike.

Ob zaključku teh skupnih skupščinskih debat v prosti leseni kočuri so si zapeli kmetski politiki v bratskem objemu po eno zagorsko in kranjsko ter tako naprej. Vsak Obsotelčan, ki poseda količaj posluhu dostopno uho, zna zagorske pesmi in istotako Zagorec slovenske.

Za vsake hrvatske saborske volitve so se vrstile velike predpriprave, posvetovanja in tudi javna zborovanja. Zagorci so si izbirali za svoje poslance najrajši mlade izobražence, ki so znali lepo gladko govoriti in pred vsem ubirati narodne strune. Zagorski volilec ni pričakoval od saborskega zastopnika kakih posredovanj ali materijalnih koristi, zadostovalo je, ako je postal med zasedenjem zvest hrvatskim narodnim svetinjam.

Največji greh zagorskih vodilnih politikov je bil ta, ker so trgovali v zagrebškem saboru z narodnostjo v svojo osebno korist.

Vsak od naroda izklicani kandidat je bil pred izvolitvijo v očeh vseh Zagorcev svetnik, na katerem ni bilo najti niti praška kake graje in pomanjkljivosti. Gorje tistem, ki bi se bil držbil na javnem shodu pred volitvami motiti govornika, mu delati medkllice, ali mu celo ugovarjati. Ta držbenec bi bil okusil trdost batine do mrtevga imena. Kandidat je bil Zagorec v volilni borbi nekaj nedotakljivega; poznejši saborski zastopnik že po par mesecih največji magarec, varalica, lopov in cela jata vragov se je podila za njegovim očetom in materjo. In zakaj? Zagorski kandidati so se pustili voliti povečini iz osebnega koristovja. Znal je navadno vsak, da mu je poveril narod zaupanje ne le za eno poslansko dobo in je izkorisčal ta čas v svoj dobrobit in ne oziraje se na to, da je pri tem ostraflatal svetinja hrvatske narodnosti s črnimi marogami ter madžarico. Kakor hitro je razneslo časopisje: ta ali oni zagorski politični oboževanc je uskočil med madžarone in prejel to ali ono nagrado, ni smel več med narod in pri prihodnjih volitvah je kandidiral kdo drugi, ki je nastopil v vlogi čistokrvnega ter neustrašenega narodnjaka.

Kot kandidat svetec — v dostojanstvu poslanca izdajica in ravno iz tega zla se je porodilo pred vojno toliko strank med zagorskimi Hrvati in je držal resnični pregovor: trije Zagoreci — pet političnih strank.

Ne poznam pred vojno niti enega zagorskega politika, na katerem bi bil narod visel dalje časa. Je že bila neka

kanava, da so se menjavale politične osebnosti po Zagorju kakor vreme v aprilu.

Ne smem pustiti neomenjenega dejstva, da so se maševali zagorski volilci bridko, ako jim je zašel tak poslanski varalica v roke. Posekanje sadenosnika, vinografa, obmetavanje z gniliimi jajci ali z blatom na javnem trgu je bilo po Zagorju nad uskoškim narodnim zastopnikom običajna osveta. Pred ljudskim maščevanjem tak politični mešeter ni bil varen in radi tega se je držal po storjenem narodnem grehu z imetjem ter družino vred Zagreba ali kakega drugega večjega mesta, kjer ga je ščitila oblast.

V dobrem spominu mi je še v Klanjecu med nepopisnim navdušenjem izvoljeni fiškal (advokat) Štipica Ivezovič. Narod ga je nosil kot kandidata na ramah po shodi ter prisegal nanj, ker mu je bil simbol narodnjaštva. V saboru je glasoval z Madžari in madžaroni, a predno se je spustil v mlakužo tega greha, si je zavaroval vinograd pred sekiro. Prav na sredino vinograda je pustil postaviti visok, daleko viden ter lep križ, ki je bil slovesno blagoslovjen med streljanjem ter sviranjem bande. Prav dobro je znan, da je zagorski maščevalnosti znamenje križa nekaj svetega in da bo ostal pod zaščito razpela njegov vinograd nedotaknjen od roke osvete, četudi bi izdal celo Zagorje devetkrat Madžarom.

Ivezovičevi varani volilci so bili bolj premeteni v maščevalnih načrtih, nego on sam v obrambnih. Pustili so vinograd na miru, da je grozdje lepo dozorelo, bilo sprešano v sodih ter mošt za zaklenjenimi durmi. Steno na kleti so mu prebili, navrtali vse sode in mu spustili ves mošt eno noč po tleh. Imel je zelo veliko škode, podrl klet in vozil grozdje po trgovici v Klanjec in ga prešal tamkaj.

Kandidat Mihajlo Ilič je kandidiral v seljakinjih gegach in

prostega kmeta tako nizko kakor Radič in nikdo ni seljaka doslej tolikanj poniževal ter ga izkorisčal, kakor radičevski kolovodje. Radič in njegovi pomagači kmeta ne žalijo z besedo, z jezikom se mu laskajo, najhujša žalitev tiči v tem, ker misli Radič in tovariši, da se lahko vleče kmeta za nos in to samo iz osebnega koristolovja. Radič se igračka že dolgo z ognjem ljudske potrežljivosti, tudi te bode enkrat konec in tedaj bo padla s prs priprstega naroda ona grozna mora, ki ga že izmožgava ter gnjni skozi leta in to je — radičevščina. Ko se bo otresel tudi hrvatski sejlik radičevščine, mu bo odleglo im se bo prerodil. Nepobitna resnica je: edino smrt zavojene Radičeve politike bi bila v stanu, dati dobremu hrvatskemu narodu novo življenje.

Radovedni smo, ali se bodo lotili tudi slovenski Radič-Pueljevi pristaši agitacijskega sredstva: Radič je preprečil vojno z Italijo, in če bi bilo došlo do rabe orožja, bi marnirala v prvih bojnih vrstah gospoda in za to šele kmečki fantje. Prepričani smo pa; da naši ljudje te najnovejše politične race, katero je izpustilo vodstvo Radičeve stranke po Hrvatskem, ne bi verjeli!

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Dr. Korošec pri kralju. Pretekli tened je poklical naš kraj Aleksander našega voditelja dr. Korošca k sebi v kopalnišču Vrtnička banja. Dr. Korošec je bil pri kralju predpoldne tri ure. Kralj ga je nato povabil na kosilo. Popoldne je bil dr. Korošec zopet poklican. Za tem se je dr. Korošec odpeljal v Slovenijo. Vsi jugoslovanski listi, posebno še SLS nasproti, so beležili to kot znamenje novih političnih izprenem.

Jugoslovanski klub je zboroval pretekli četrtek v Mariboru. Navzoči so bili vsi poslanci razen obolelih dveh: gg. Kleklja in Škulja. Dr. Korošec je podal obširno poročilo o razgovorih z vodilnimi osebnostmi drugih strank. Poročilo je bilo soglasno odobreno. Klub je nato določil smernice za izvajanje letošnjega in priprave prihodnjega državnega proračuna.

Za in proti Maksimoviču se vrši že dalje časa boj med radikalimi samimi, potem pa še med radikalimi in demokrati posebej. Čim bolj zmaguje smisel za to, da bi šel Maksimovič, bivši notranji minister, zopet v vlado, tem bolj je verjetno, da ne bo volitev. Volitve si namreč želijo pred vsem demokrati, ki bi radi postali približno enako močni kakor radikali. Verjetno je, da se bodo razmere v radikalni stranki uredile in potem je mogoče, da se politični položaj zoper izprenem.

Razkol med radičevci je vedno večji. Dalmatinski so že sklenili, da bodo vodili svojo posebno politiko brez Radiča. Zdaj pa se je tak razkol pojavi tudi v Subotici, v Vojvodini. Radič sam je pretekle praznike poskušal to razpoko zadelati, pa se mu ni posrečilo.

Albanci po albansko. To je znano, da uživajo zastopniki ene države v drugi državi svobodo in da se jih ne sme kar krafkomalo zapirati. Albanska vlada bi pa rada prišla do raznih sporov na našem poslanosti, pa se seveda ni nič pomicljala ter je kar zaprla člana našega zastopstva v Albaniji, Djuraškoviča. Naš odpravnik poslov je stavil nato zahtevo, da se ga takoj izpusti in vse, kar se je vzelo, tudi vrne, če ne, se prekinejo vse diplomatične zveze z Albanijo.

Naši diplomati — ne vsi, a velika večina — jih je nesposobnih. Ne znajo zastopati koristi države tako, kot bi bilo treba, ne morejo tekmovati zvijačnosti ostalih diplomatov. Zato namerava zunanjji minister Marinkovič izvr-

Po očeta sem se peljal na kolodvor v Zaprešič. Na srečo sem vzel na voz med potjo starega Mošeta od Št. Petra pod Sv. gorami, ki je dobro poznal zagorsko politično navdušenje. Ko sva pridrdrala v bližino Tuhinja, je bil celi plac prav nabito poln Zagorcev v gegačah in s torbami preko ram. Pretkani Mošet je hitro uganil: »Volitve bodo imeli Hrvati in čakajo na kandidata in govornika. Če se bova skušala preriti s konjem in vozom skozi množico, bova tepe na, da se naju usmili sam sv. Rok. Postoj z vozom pred selom, bom že jaz poizvedel: kako in kaj?« Še primeroma kmalu se je vrnil in me podučil: »Volili bodo vsi Ivico Draškovič in ta jim bo tudi govoril. Ko naju bodo zagledali na vozu, se bom začel jaz dreti iz polnih prs: Živijo Ivica Draškovič! Dolje Ilja Bolokovič!«

In res! Zagoreci so že dvigali batine pri pogledu na naju vsiljivca, ki jih hočeva motiti v pričakovanju otvoritve javnega shoda, ko je riknil med nje starli lisjak:

»Živel Ivica Draškovič, dolj Ilja Bolokovič!« Kakor iz enega grla so ponovili Zagoreci Mošetov klic ter pozdrav ter se nama umaknili na vsako stran, da sva se peljala skozi prostorni špalir bolj dostojanstveno, kakor če bi bila ministra. Že bolj proti koncu vasi je udaril moj spremišljalec po kobili na vso moč, da je skočila v galopu in kriknil še enkrat:

»Živel Ivica Draškovič, dolj Ilja Bolokovič!«

Ko sva imela zagorske zborovalce precej daleč že za hrbotom, se je oddahnil stari na dolgo, si obriral pot s čela in se zahvalil nebesom z vzklikom:

»Hvala Bogu in Materi božji svetogorski, da naju niso spoznali za Štajerca, ampak so vsi prepričani: to sta bila dva agitatorja in Draškovičeva kričača, ki mu bosta zbrala narod v prihodnjem selu. Ako bi bil kateri iztaknil, da sem jih imel z nazdravljanjem prokletemu Draškoviču za norca, bi bilo po naju. Ti ne bi videl več očeta in jaz ne Št. Petra.«

Tako je bilo v političnem oziru po celiem hrvatskem Zagorju v vpredvojnih časih. Mar li mislite, da je danes drugače? Nekakor ne! Le samo Radič si je znal ohraniti vsled hrvatske lahkovernosti volilice za nekaj let, pa se mu bo zgodilo že mogoče pri prihodnjih volitvah enako, kakor zgoraj omenjenemu Ivecoviču in Iliču!

šiti nekaj sprememb, da bodo postali diplomati res sposobni ljudje in ne le zaradi družinskih vezi.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija in Jugoslavija sta izvršili predgovore za pogajanja. Za enkrat pa bo menda ostalo pri tem. Posebno, ker Italija vedno išče vzroka, da bi bolj ostro nastopila zoper našo državo, pa se ji ne posreči. Zanimivo je to, da je Angleška zelo odločno nastopila zoper Italijo ter je niti najmanj ne bo podpirala v nastopu zoper Jugoslavijo.

Anglija in Rusija v sporu. Ker so prekinjene vse državni zveze med obema državama, je seveda tudi trgovska zveza propadla. To pa je udarilo tako Anglijo kot Rusijo. Nevarnost, da med obema državama nastane vojna, je še vedno zelo velika.

Rusija zagotavlja svojo miroljubnost. V Rusiji hočejo na vsak način preprečiti krvavo klanje v Evropi ter izjavljajo, da je njihova politika miroljubna. Kljub temu pa se je Rusija že precej pripravila na vojno. Tudi so pred kraftkim imeli pregled vseh obmejnih čet na rusko-poljski meji.

Rumunijo čakajo hudi časi. Že dalje časa se pripravlja v Rumuniji državni prevrat. Ko je bil kralj na smrtni postelji, je že bil skoro ta preobrat izvršen. Glavno besedo imajo generali. Zdaj je cela vlada odstopila, le ministrski predsednik general Avarescu se noče umakniti in grozi, da bo s svojimi polki izsilil, da še nadalje ostane ministrski predsednik in postane rumunski Mussolini.

Na Češkem bo ostal položaj vlade kot do zdaj. Tudi češka ljudska stranka bo še nadalje v vladi. To tudi zelo dobro vpliva na razmerje češke države do Vatikana. Je upati, da se bodo vse sporne zadave prav kmalu uredile. Tudi svobodomiseln Čehi so uvideli, da je največja neumnost, boriti se zoper katoliško Cerkev, ki more le koristiti vsaki pravični državi, ne pa ji škodovati.

Kitajska — plen generalov. Na Kitajskem so še vedno hudi boji med generali. Zdaj so južne čete zelo napredovale. Moč Čangtsolina je zlomljena, glavno mesto Peking je v nevarnosti. Čangtsolin je izgubil boj, ker so ga poljunki posameznih čet izdali.

Madžari za Habsburgovce. Madžarski politiki, ki so za Habsburgovce, so imenovali nadvojvoda Josipa Franjo za regenta, dokler Karol sin Oto ne bo polnoleten. Madžarom je samo za parado, zato tudi to imenovanje v republiki le osmeši njihovo nezrelost. Za ubogo ljudstvo, ki na Madžarskem zelo trpi, pa nimajo ne časa, ne srca.

Kaj je novega?

Naznanilo o sprejemu v škofijsko dijaško semenišče v Mariboru za šolsko leto 1927-28. V škofijsko dijaško semenišče v Mariboru se sprejemo zdravi, dobro vzgojeni dijaki, zakonski sinovi dobrih krščanskih staršev, ki so z odličnim ali dobrim uspehom dovršili kak gimnazijski razred, ali ki vstopijo v prvi gimnazijski razred in ki se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu stanu. Prošnje za sprejem se morajo vložiti najdalje do dne 31. julija potom pristojnih župnih uradov na škofijski ordinariat v Mariboru. Prošnji se naj priloži krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, ubožni list in zdravniško izpričevalo. Višina letnih prispevkov se bo določila za vsakega gojenca posebej z ozirom na njegove premoženjske razmere in se bo v rešitvi prošnje naznanila. — Dečki, ki bodo delali izpit za sprejem na mariborski gimnaziji ob koncu šolskega leta, ako se bodo izpiti vršili, in ki mislijo prositi za sprejem v dijaško semenišče, se naj v spremstvu staršev, oziroma vařuhov, predstavijo semeniškemu ravnateljstvu. Isto naj

Celjska porota.

Dne 30. maja se je pričelo v Celju zasedanje tamošnjega porotnega sodišča. Zasedanje je zanimivo, ker so na vrsti sami težji slučaji.

Nevaren Bosanec.

Kot prvi je prišel pred porotnike Bosanec Šoban Mešinovič radi uboja, katerega je izvršil dne 27. februarja t.l. v Pišecah. Na graščini v Pišecah je zaposlenih več delavcev iz Bosne. V nedeljo, dne 27. februarja, so popivali Bosanci in domači fantje v gostilni Medved in sicer ločeno v dveh sobah. Domači fantje so plesali in tudi Bosancem se je zahotel plesa. Eden je nagovarjal Frančiško B., naj se z njim zavrti, to pa je ujezilo njenega fanta Jožefa Černelc. Med obema se je razvnel prepip, v katerega so posegli tudi drugi in kmalu je nastal splošen pretep. Gostilnica Medvedova je pozvala domačega hlapca Makaroviča, da napravi red. Oba sta zaprla vrata med sobo Bosancev in sobo, kjer so pili domači fantje. Bosanci so pritisnili ob vrata ter navalili ven s koli in stoli. Hlapac Makarovič jih je skušal izriniti nazaj, pri tem pa jeobil sedem močnih udarcev po glavi, tako da je zelo hudo krvavel. V tem trenutku je prihitel obtoženi Šoban Mešinovič ter zasadil neoboroženemu Makaroviču dolg nož dvakrat v sree. Ranjeni se je takoj zgrudil in izdihnil. Mešinovič se je pred sodiščem izgovarjal s silobranom, toda njegov zagovor mu ni pomagal, ker je bilo po pričah dokazano, da ga Makarovič sploh ni napadel. Porotniki so potrdili edino vprašanje glede hudo delstva uboja, nakar je bil Šoban Mešinovič obsojen na dve leti težke ječe, poostrene četrstetno s postom in trdim ležiščem.

Dva prefričana »pogorelec«.

Dne 31. maja t. l. sta stala pred porotniki leta 1888 rojeni posestnik Jurij Plevnik iz Dobja in leta 1891. rojeni Franc Bizjak iz Zibile. Plevnik je, dasiravno kmet, vendar prefričan slepar, ki je znal kljub malemu posestvu dobro in udobno živeti brez napornega dela. Lansko leto je prišla na dan tajnost, kako si je Plevnik služil poceni lednar. Orožniki so namreč dognali, da je kar na veliko ponarejal ne samo občinska dovoljenja, ampak tudi razne dokumente od okrajnih glavarstev. Francu Bizjak, ki se je z njim vred zagovarjal, je Plevnik ponaredil spričevalo od občine in okrajnega glavarstva, da je popolnoma pogorel,

storijo dijaki višjih razredov gimnazije, ki nameravajo za poskriti za sprejem v semenišče. — Ravmateljstvo.

Tovarišem organistom! Malo se dandanes razpravlja o naših razmerah, zato sem se odločil, omeniti par besed, kar se tiče našega stanu. Kritično je naše stališče in mnogo dobrih organistov je brez službe, ko n. pr. zelo dobra mesta zavzemajo osebe, katere sploh niso obiskovale nobene šole in je med njimi več takih, ki še sploh niti ne vedo, v kateri vrsti je sopran. Imel sem priložnost opaziti, kako sta v pedalu obrabljeni c in kvinta g, kar je dokaz, da sploh drugega dura ne znajo igrati. Zelo dobro bi bilo, ako bi naše društvo v tem oziru nekoliko posredovalo. Pa tudi č. gg. župnike bi prosili, da bi se na to ozirali in bi v to službo ne sprejemali oseb brez orglarskega izpita. — Anton Vračko, organist, Velika Nedelja.

Protituberkulozna liga v Mariboru. Ambulatorij Protituberkulozne lige se je preselil dne 3. t. m. iz Stolne ulice v Gregorčičeve ulico 6.

Težka nesreča mariborskega mestnega avtoomnibusa. V četrtek zvečer se je dogodila pri Zgornji Polskavi težka avtomobilска nesreča, ki po čudovitem naključju ni zatevala človeških žrtev. Avto-omnibus mariborske občine, ki vozi med Celjem in Mariborom, se je vračal zvečer iz Celja. Pri Zgornji Polskavi ga je dohitel mariborski industrialec g. Robaus z osebnim avtomobilom ter skušal avto omnibus prehiteti. Ko je zavril z veliko brzino mimo avto-omnibusa, je zavil prenaglo na desno na sredino ceste in zadel z vso silo z zadnjem kolesom svojega avtomobila v prednje kolo avto-omnibusa. To se je naglo zasukalo na desno, šoferju je bilo krmilo izbito iz rok in avtoomnibus je zdrčal proti cestnemu jarku, se zaletel v drevo in ga podrl ter se prekopicil v jarek s pasažirji vred. Ranjene so bile pri tem tri osebe s šoferjem vred, večja nesreča pa ni nastala le radi tega, ker je karoserija vzdržala padec ter se ni zdrobila, drugače bi bilo gotovo nekaj mrtvih. Tudi avtomobil g. Robausa je zletel s ceste ter se prevrnil v jarek ob levi strani ceste. Poškodovan je precej znatno, ravno tako znaša na avto-omnibusu škoda okrog 30.000 Din. O nesreči je bilo takoj obveščeno mestno avto-omnibus podjetje, ki je poslalo na lice mesta rezervni avto-omnibus, na katerem so se prepeljali zdravi in ranjeni potniki v mesto. Šofer je moral iskati pomoči v splošni bolnični.

III. velika dobrodelen tombola Osrednjega društva nižjih poštnih in brzjavnih uslužencev v Mariboru. Podružnica priredi v nedeljo, dne 12. t. m., ob 3. uri popoldne v Mariboru na Glavnem trgu veliko dobrodelen tombolo. V slučaju slabega vremena se preloži na nedeljo, dne 19. t. m. Vsaka tablica stane samo 2.50 Din. Tablice prodajajo vsi pismomože in trgovine. Dobitki so sledči: 1. tombola: pohištvo (spalna oprava iz trdega lesa, vrednost 7000 D); II. tombola: šivalni stroj, vrednost 3800 Din; III. tombola: moška zlata ura, vredna 2500 Din; IV. tombola: pitan pravičnost, vreden 2000 Din; V. tombola: moško kolo, vrednost 1550 Din; in še mnogo drugih krasnih dobitkov. Dobitki so izloženi v oknu avto-trgovine Herberstein v Mariboru, Gospodska ulica 20. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike, vsak naj poskuši svojo srečo. Ker je čisti dobitek namenjen bolnim in podpore potrebnim članom, njih vdovam in sirotam, si usojajo poštni uslužbeni obrniti na cenjeno občinstvo in zaprositi za vsestransko naklonjenost in podporo. — Odbor.

Težka nesreča na ptujski železniški progi. Dne 2. junija se je dogodila na železniški progi med postajama Osluševci in Velika Nedelja pri Trgovšču velika nesreča, ki bi postala skoraj usodna za posestnika Franca Podplatnika, njegovega starega očeta in mladega, komaj štiriletrega sina. Podplatnik se je peljal z vozom v vinograd. Pri Trgovšču je prelaz preko železniške proge, na katerem so bile do nedavnega še zavrnice, katere pa so odstranili ter jih nadomestili samo s signalnim zvoncem, ki pred prihod-

da mu je plaz uničil vinograd, povodenj pa zalila celo posestvo. S tem izpričevalom je hodil Bizjak kot ubogi »pogorelec« po Kranjskem, Štajerskem in Hrvaškem ter nabral na milodarih lepe tisočake. Polovico nabranega denarja je sproti zvesto posiljal Plevniku, ki je denar posodal dalje na oderuške 25—30% obresti. Tudi ni poznal nobenega usmiljenja ter je pogнал več kmetov, ki so mu bili dolžni, na boben. Naposled so vendar prišle njegove sleparje na dan in Plevnik je dobil pred poroto 15 mesecev, Bizjak pa 12 mesecev težke, poostrene ječe.

Oprostilna razsodba.

Popoldan dne 31. maja se je zagovarjal radi ubo

dom vlaka zvoní. Podplatnik je med ropotom voza preslišal svarilno zvonenje signalne naprave ter zavozil nič hudega sluteč preko proge. V tem hipu pa je opazil v neposredni bližini proti njemu vozeči vlak. Udaril je po konjih, toda bilo je že prepozno. Predno so preplašeni konji potegnili voz s tračnic, se je zaletel vlak z vso silo v zadnji del voza ter ga razbil. Podplatnik in njegovi so imeli srečo, da jih je udarec vrgel iz voza poleg proge, tako da niso prišli pod kolesa, kar bi bila njihova sigurna smrt. Pri tem padcu na nasip pa so se vsi trije težko poškodovali. Posestnik Podplatnik je dobil veliko rano na glavi, njegov oče si je zlomil roko ter je obležal nezavesten in tudi otrok je dobil težje poškodbe. Konji so ostali nepoškodovani. Vlak je takoj, ko se je nesreča zgodiла, obstal, ranjence so naložili v službeni voz ter jih prepeljali v ptujsko bolnišnico. Nesrečo je zakrivila deloma Podplatnikova neprevidnost, večja odgovornost pa zadene železnico, ker ni na cestah, ki krijojo proge, zatvorne.

Vrnili se je. Iz potovanja po Egiptu, sveti deželi ter Grčiji se je vrnil na binkoštni pondeljek popoldne g. nar. poslanec dr. Josip Hohnjec.

Na Velehrad! Na pobudo jugoslovanskih škofov se bo v proslavo 1100letnice našega apostola in prosvetitelja sv. Cirila priredilo prvo slovensko romanje na Velehrad. Romarji bodo odpotovali dne 12. avgusta; peljali se bodo s posebnim vlakom skozi Dunaj, Bratislavo in skozi najlepše slovaške kraje. V nedeljo, dne 14. avgusta, bodo prišli na Velehrad, počastili spomin sv. Cirila in Metoda ter se udeležili velikih cerkvenih slovensosti. Dne 15. avgusta popoldne odhod v Prago. Dne 16. in 17. avgusta bodo romarji v Pragi počastili grobove slavnih čeških svetnikov sv. Janeza Nepomuka, sv. Vaclava, sv. Vojteha in sv. Ludmile; ogledali si bodo zlato Prago, najlepše mesto v srednji Evropi, posebno prekrasne stare cerkve, spomenike slavné češke zgodovine, verskega življenja in umetnosti. Vmes izlet v Staro Boleslavo, najslavnejšo češko božjo pot. — Romanja se bodo udeležili tudi naši škofovi. — Čehi in Slovaki se pripravljajo za bratski sprejem. Češka vlada je dovolila brezplačen vizum in druge izredne ugodnosti. Češke slovaške organizacije bodo pomagale pri vodstvu romanja. Obnovili se bodo bratski stiki med češkim, slovaškim in slovenskim katoliškim ljudstvom. Cene: II. razred 1300 Din, III. razred 900 Din. V tem je vračunjena vožnja, hrana in prenočišča. Priglasiti se je treba najkasneje do dne 15. junija. — Odbor za romanje na Velehrad v Mariboru, Glavni trg 7.

Brezplačno zdravljenje. Vodstvo splošne bolnice v Mariboru naznanja, da se je dne 8. junija 1927 otvoril v splošni bolnici v Mariboru ambulatorij za brezplačno zdravljenje siromašnih. Ambulatorij posluje v preiskovalni sobi spremnega oddelka bolnice v Mariboru vsak pondeljek in petek od 16. do 17. ure, izvzemši, ako je ta dan praznik, v katerem slučaju se ambulatorno zdravljenje preloži na naslednji dan. Ambulatorno zdravljenje je za upravičence brezplačno, istotako se bodo v ambulatoriju brezplačno izdajala izvestna zdravila, katera prejme bolnica istotako brezplačno od države. Doslej ta zdravila še niso dospela in se torej za sedaj ne morejo izdajati. Pravico do brezplačnega ambulatornega zdravljenja imajo vse one siromašne osebe, ki se izkažejo s posebnim, od pristojne občine v to svrhu izdanim in od pristojne davčne oblasti potrjenim ubožnim izpričevalom. Domovna občina mora na izpričevalu tudi izrečeno potrditi, da bolna oseba ni član kake bolniške blagajne ali pa svojka člena bolniške blagajne ter da ni v službenem razmerju, ki nalaga službodenjaku dolžnost skrbet za zdravljenje službojemalcu. Člani okrožnih uradov za zavarovanje delavcev, člani humanitarnih fondov državnih železnic, člani bratovskih skladnic in rudniških blagajen, člani trgovskih podpornih društev in jednakih socijalnih zavodov, kakor njih svojci ter osebe, ki se ne morejo izkazati s predpisanim ubožnim izpri-

čevalom, nimajo pravice do ambulatornega zdravljenja v bolnici. Obvezilni material, ki ga mora bolnica sama kupovati, plačajo bolniki po režijski ceni.

»**Jutrov«** dopisnik dr. Avguštin Reisman obsojen. Dne 14. januarja se je vršil v Mariboru v dvorani Gospodarske banke volilni shod za oblastne volitve. Govoril je dr. Ant. Korošec. Ker so orjunaši in socialni demokrati grozili, da bodo shod razbili, je poslanec Žebot organiziral močno rediteljstvo. Orjunske in socialistične razgrajajočev naša rediteljska četa ni pustila v dvorano, nemirneže pa je odstranila. »**Jutrov«** je nato dne 16. januarja poročalo, da je poslanec Žebot poveljeval nemškatarskim mesarskim pomočnikom, da je pretepaval socialistične delavce, da je enemu orjuncu nastavil revolver itd. Poslanec Žebot je po dr. Vebletu tožil »**Jutrov«** radi razčlenjenja časti (»kleveta« in »uvreda«). »**Jutrov«** je izdalo kot dopisnika advokata dr. Avguština Reisma. Zaslisan je bilo okoli 30 prič. V tork, dne 7. t. m., se je vršila obravnava pred deželnim sodiščem v Ljubljani. Povabljenih je bilo več prič iz Maribora. Dr. Reisman sam ni prišel k obravnavi. Po dveurni obravnavi je sodišče obsojilo dr. Reisma na dva dni zapora (ali 1000 Din globe), 1000 Din kazni, 1000 Din odškodnine g. Žebotu, plačati mora vse pravdne stroške in objaviti mora razsodbo v »**Jutru«**. Poslanca Žebota je zastopal oblastni poslanec advokat dr. Andrej Veble.

Socialni demokrati in Orjuna v bratskem objemu. V tožbi poslanca Žebota proti »**Jutru«, oziroma dr. Reismanu, so nastopali v bratskem objemu orjunci in socialistični demokrati. Pri obravnavi dne 7. junija so bili socialisti okinčani s svojimi znaki, a orjunaš Plomberger z orjunkim znakom. Čestitamo zvezi med Orjuno in socialisti!**

Novi krajni šolski sveti. Ministrstvo prosvete je na redbenim potom uvedlo nov ustroj krajnih šolskih svetov. Iz vseh občin, kjer so imeli novo izvoljeni krajni šolski sveti svoje seje, se sliši velika nevolja nad novo uredbo: 1. Župan, ki je že itak preobložen po občinskih poslih, je sedaj tudi načelnik krajnega šolskega sveta. 2. Učiteljstvo, ki je pri sedanjih razmerah v razmerju z drugimi uradniki dobro plačano, dobi še nove dobre v naturalijah. Nikakor nismo nasprotni učiteljskim plačam, a znan je slučaj, da je učitelja, ko se je v večji družbi omenil deputat drv, ki ga mora občina preskrbeti šolskemu upravitelju, oblila rudečica. Srbska postava pozna samo učitelja in oficirja, duhovnik, ki menda tudi kaj stori na polju prosvete, pa je sedaj dobesedno berač; ne more si več omisliti nove oblike, zato menda (?) ga je nova šolska uredba tudi vrgla iz krajnega šolskega sveta. 3. Novi krajni šolski svet ima same dolžnosti, pa nobene pravice. Tako je sedaj: kmet, obrtnik, delavec plačaj, pa tiho bodi!

Tečaj za pevovodje se vrši v Mariboru od 4. do 7. julij 1927. Preskrbljeno je brezplačno stanovanje in hrana po zmerni ceni. Priglasiti se je najpozneje do 26. junija na naslov: Janez Ev. Gašparič, Maribor, Slomškov trg 18.

Mariborska porota. Zadnji torek se je začelo pred mariborskim okrožnim sodiščem porotno zasedanje. Kot prvi slučaj sta prišla na vrsto delavec Mihail Šeruga iz Radove pri Murski Soboti in Franc Babič, delavec iz Posnanovcev pri Murski Soboti. Obtoženca, oba evangeljske veroizpovedi, sta glasom obtožnike dne 27. septembra 1921 dogovorno počakala v gozdu na poti med Stanjkovci in Zgornjim Senikom posestnika in gostilnjarca Januša Borovnjaka in ga je eden njiju ustrelil s tremi streli iz samokresa. K grdemu hudodelstvu umora so ju pripravili Borovnjakova soproga Jožef, njena mati Marija Fartek in natakarica M. Rogan, ki je bila Šerugova ljubica. S Fartekovo in Borovnjakovo se je Šeruga pogodil, da bo izvršil umor za 20.000 kron. Marija Fartekova se je namreč zbalila, da bi njen zet Borovnjak podedoval po smrti njene hčere Jožefe, ki je bila bolj bolehrna in katero bi nedvomno preživel, vso imenino in tako tudi priženjeno doto. Imenovana ženska je bila že leta 1922 pred madžarskim sodiščem v Szombathelli.

Poročila S. L. S.

Vse krajevne organizacije SLS prosimo, da nam takoj sporočijo, kakor hitro bodo v njih občinah razpisane občinske volitve! — Skrbite, da bodo SLS povsod prvo skrije! — Uradne obrazce za kandidatne liste dobite takoj po razpisu občinskih volitev pri občinskem uradu in pri sreskem poglavarstvu. — Somišljeniki SLS! Pazite na razglase o občinskih volitvah na občinskih deskah! — Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Oblastni odborniki mariborske oblasti bodo sprejemali stranke v sledenčem redu: referent za finančne zadeve (odbornik M. Krajnc) pondeljek in četrtek od 11. do 12. ure; referent za kmetijstvo (odbornik Alojzij Zupančič) tork in petek od 11. do 12. ure; referent za zdravstvo socialno skrbstvo, občine in okrajne zastope (odbornik dr. A. Veble) sreda in petek od 11. do 12. ure; referent za obrt, trgovino in industrijo, šolstvo in narodno prosveto (odbornik Jurij Kugovnik) pondeljek in soboto od 11. do 12. ure. Predsednik oblastnega odbora sprejema stranke vsak dan ob 10. uri.

Oblastni šolski odbor. Oblastni odbor mariborski je v oblastni šolski odbor iz posameznih srezov izvolil naslednje člane: srez Maribor levi breg: Franc Fink, profesor na moškem učiteljišču v Mariboru; srez Maribor desni breg: Alojzij Sagaj, dekan in oblastni poslanec, Hoče; srez Celje: Miloš Levstik, učitelj v pokolu in oblastni poslanec, Celje; srez Čakovec: Jožef Lovrec, mlinar, Presek; srez Dolnja Lendava: Peter Osterc, trgovec in oblastni poslanec, Beltinci; srez Gornjigrad: Martin Steblonik, župan, Šmartno ob Paki; srez Konjice: Matija Napotnik, posestniški sin in oblastni poslanec, Tepanjški vrh pri Konjicah; srez Ljutomer: Jakob Rajh, posestnik in oblastni poslanec, Ljutomer; srez Murska Sobota: Geza Horvat, upravitev in oblastni poslanec; srez Prelog: dr. Ivo Kečkeš, privlječnik in oblastni poslanec, Prelog; srez Prevalje: Jurij Kugovnik, kovač in oblastni poslanec, Prelog; srez Prevalje: Robert Košar, veleposestnik, Sv. Bolfenk pri Središču; srez Slovenjgradec: Alojzij Čižek, mestni župnik, Slovenjgradec; srez Šmarje: Jožef Stoklas, posestnik in župan, Dvor; Šmarje pri Jelšah.

Shod Slovenske ljudske stranke v Svečini na binkoštini pondeljek se je zelo lepo obnesel. Zborovali smo pod

ju obsojena na 15 let težke ječe in sedi sedaj v kaznilnici Marijamonostra. Šeruga pa jo je pobrisal in se vrnil šele marca 1926, misleč, da je že vse pozabilo na umor. Toda orožniki so kmalu doznali zanj in aretilali njega ter njegovega pojdaša Babiča. Oba sta v preiskavi priznala, da sta bila pri umoru navzoča, delanje samo pa sta skušala zvaliti drug na drugega. Bila sta obsojena vsak na 9 let težke ječe. (Dalje prihodnjic.)

Obstreli sira. Strašna rodbinska žaloigra se je odigrala v tork, dne 7. t. m., zvečer pri Sv. Jakobu v Sl. gor. Med 78letnim prevžitkarjem Lorberjem in njegovim 47letnim sinom Francom so bili že dalje časa na dnevnem redu prepričani. Zadnji torek sta se oče in sin zopet spra med seboj. V prepriču je star Lorber menadoma pograbil za revolver ter ga nastavil sinu na prsi. Ta se skrajna zaorožje sploh ni zmenil, kar je starca tako razljutilo, da je potegnil petelin, razlegel se je strel in sin je obležal v mlakuži krvi s kroglo nad srečem. K sreči je bila zdravniška pomoč kmalu na licu mesta. Zdravnik je ranjenca obvezal ter mu ustavil kri. V sredo zjutraj so ranjenca prepeljali v mariborsko bolnico.

Smrtno se je ponesrečil v Lajteršbergu pri Mariboru zidar Kuhar Jožef iz Gočeve. Pri zidanju je padel z odr in se ubil.

Iz Svečine nam poročajo, naj naš zadnji dopis v toliko izpopolnimo, da g. Arh ni povabil ali naprosil poslanca Pivka, naj zboruje v njegovi hiši. Resnici ma ljubo poročamo, da g. Arh ni organiziran pri samostojno demokratski stranki. Ravno tako tudi g. Dreisiebner ni pristaš SDS, ampak ostane slekjoprej pri naši stranki. Pivko ni imel shoda pri g. Dreisiebnerju, ampak je samo prišel k njemu v vinotočo. — Zelo nas veseli, da možje nočjo imeti s samostalnimi demokrati posebnega opravka.

Dva splava se razbila. Zadnjo nedeljo sta trčila v most v Ptiju dva splava, ki sta bila last tvrdke Steiner in sta bila namenjena za Vukovar. Na obeh splavih je bilo 200 kubikov raznega lesa in se je dalo rešiti le malenkost. Na sreči si je otelo življenje vseh 12 splavarjev.

Konječah je bilo ukradeno dne 30. maja t. l. popolnoma novo dirkalno kolo znamke »Styria«, št. 667.662. Kolo je zelene barve z rudečimi cvetličnimi cvetovi kot okraski. Ker bode tat gotovo poskušal kolo prodati v kakem drugem kraju, se svari vsakogar pred nakupom tega kolosa!

Samomor. Iz Bočne pišejo: Dne 31. maja so izvleki izpod jeza pri Žmavcovu žagi truplo Jožeta Menčak, samškega plavičarja in dñinarja iz Kropke. Pravijo, da je gnalo tega v smrt samo to, ker je izgubil rojstno hišico, najbrž pa se mu je zmešalo. — Samomori so pri nas zelo redki, hvala Bogu! V okolišu župnije Bočne ljudje ne pomnijo takega slučaja.

Dve smrtni žrtvi Save. Zadnjo soboto je bila precej huda vročina in posebno ste Savinja ter Sava mikavni za kopanje. V soboto popoldne sta se pripeljala iz Budimpešte na Zidani most dva brata Čeha. Oba sta bila visokošolci, eden star 19 let, drugi 21 let in sta nameravala obiskati za binkoštne praznike Ljubljano. Na Zidani most sta dospela ob 3. uri popoldne in bi bila moralna čakati še precej časa na ljubljanski vlak. Čas čakanja sta hotela izrabiti za kopanje v Savinji. Slekla sta obleko ob bregu Savinje in plavala proti izteku Savinje v Savo. Ravno to место je zelo nevarno za neuke plavače in na tem kraju sta izginila tva mlada Čeha ter utonila. Enega so potegnili še isti dan iz Save ter ga prepeljali v mrtvašnico v Luki pri Zidanem mostu, o drugem pa še ni nobene sledi. Obveščeni sorodniki so se pripeljali takoj v Zidani most, kjer so zvedeli ravno za praznike grozno vest. Oba ponesrečena sta imela močno srčno napako in zakrivila je največ ta, da sta postala smrtni žrtvi Save.

najkrajšem času se ustanovi skupina Strokovne zveze viničarjev za mariborsko okolico.

Krekova mladina, podružnica Sv. Miklavž pri Ormožu, priredi v nedeljo, dne 19. t. m., pri Sv. Miklavžu svoj »Prosvetni dan«. Prvi dan, 18. junija, zvečer ob 8. uri se vrši ustanovni občni zbor okrožja Krekove mladine v društveni dvorani. Drugi dan je ob pol osmilj zjutraj sprejem došlih tovarišev in tovarišic drugih podružnic Krekove mladine. Ob osmilj je sv. maša - katero daruje vlč. prefekt A. Kordin. Pri sv. maši je skupno sv. obhajilo vseh Krekovcev. Ob 9. uri se začne v društveni dvorani zborovanje: 1. Današnja mladina, govori oblastni poslanec tov. Rozman. 2. Preosnova mladine, govori tov. Ante Kordin iz Ljubljane. 3. Na delo za bodočnost, govori tov. Srečko Peterlin, Ljubljana. Med posameznimi govori se vrši debata, na podlagi katere se izdelajo resolucije. Popoldne po večernicah, ki se začnejo ob pol treh, se vrši »Tovariški popoldan« s tamburaško-pevskim koncertom in deklamacijami. Zaključek z bogatim srečolovom. Vstopnina: stojisci 2 Din, sedeži 4 Din. — Tovariši! Tovarišice! Krščanski socijalisti! Vsi naši prijatelji, kakor člani naših katoliških prosvetnih organizacij, počastite in obiščite nas na ta dan! Naša delavska mladina hoče dvigniti svojo zavest, hoče se otresti modernega materijalizma, kateri vklepa v suženjske okove cele stanove in družine, kakor tudi posameznika, ter ga drži k tlom. Naša mladina hoče kvíšku, hoče k solncu Resnice in Pravice, da kot nositeljica bodočnosti se osvetli z žarki duševne izobrazbe ter pripravi s svojim delom in trudem in s samim seboj, čast in ugled delavskemu, viničarskemu stanu med stanovi slovenskega naroda. Živila naša mladina!

Naša društva.

CIRIL-METODIJSKI TABOR NA GOMILI V SLOVENSKIH GORICAH.

Na Gomili, prijaznem hribu in križišču štirih velikih župnij slavne naše Prlekije, tomaževske, lovrenške, malo-nedeljske in polenšiske, se je vršil na binkoštni pondeljek velikanski Ciril-Metodov tabor. Deset župnij je bilo zastopanih, udeležencev je bilo nad 3000 fantov in deklet, mož in žen, Orlov in Orlic. Veličasten prizor se je nudil očesu, ko so tisočere mnogice na tej najlepši točki Slovenskih go-

15letni vajenec poneveril 40.000 Din. V petek popoldne se je dogodila v Ljubljani poneverba večjega obsega, in kar je najbolj zanimivo, je to, da je poneverbo izvršil mlad trgovski vajenec, star še niti ne celih 15 let. V petek ob 9. uri dopoldne je poslala neka ljubljanska veletrgovina svojega vajenca Ferdinanda Gabrijan, stamujčega Pod Rožnikom, z svoto 40.000 Din, ki naj bi jo vplačal pri Ljubljanski kreditni banki. Fant je denar vzel in — izginil z njim neznanokam. Kakor se sumi, je fant pobegnil najbrže na Dolenjsko, kjer so mu razmere zname. Ferdinand Gabrijan je rojen dne 17. avgusta 1912 v Ljubljani. Dečko je za svoja leta precej visoke postave, podolgastega obraza, svelih, kostanjevin las in modrih oči. Po gornjem delu obraza ima več izpuščajev. Oblečen je v svetlo obleko in nosi sive platnene čevlje, vendar pa si je gotovo kupil novo obleko in čevlje. Kakor so pozneje ugotovili, se je dečko takoj, ko je denar prejel, zglasil pri svojem prijatelju L. M. na Prulah, nakar sta oba skupaj pobegnila. Gabrijan se je večkrat izrazil, da čim dobi v roke kako večjo svoto denarja, prične »novo življenje«.

Brat brata! Posestnik Kunc iz Gore pri Leskovcu ima dva sina. Pretekli torek je eden teh sinov do poznga jutra postal z doma. Ob 3. uri je prišel domov. Pričel se je prepričati, kakor se priopoveduje, je mlajši brat, ki je pa zelo soliden in priden, svaril svojega brata in ga prosil, da naj se umiri. Ta je pa v odgovor pograbil sekiro ter brata precej hudo ranil v roko. V tej stiski pograbi ranjeni brat nož ter ga zasadi svojemu bratu tako nesrečno v srce, da je bil le-ta takoj mrtev. Žalostni in nesrečni oče je takoj, ko se je zadanilo, spremil sina na orožniško postajo v Krško in ga izročil orožnikom. Sodišče bo končnovljavno odločilo, če je bil silobran ali ne.

Smrt pod tramvajem. Na binkoštno nedeljo se je dogodila v Zagrebu težka nesreča, ki je zahtevala smrt mlačega 10letnega birmanca. Iz Ljubljane je pripeljal dr. Berce v Zagreb svojega 10letnega sinčka k birmi. Po birmaju je deček sam odšel iz hotela na ulico. V veliki gnječi, ki je vladala na ulici, se ni mogel izogniti tramvaju, ki je pridrvel nasproti. Voz je dečka podrl ter ga popolnoma razmesaril. Ko so voz ustavili, je bilo že prepozno in mlačega birmanca so izvlekli mrtvega izpod koles.

Samoumor nadučitelja. Dne 6. t. m. je priredil pevski odsek izobraževalnega društva na Čatežu ob Savi v Leskovcu pri Krškem pevski koncert v korist spomenika padlim vojakom. Koncert bi se moral pričeti ob treh popoldan. Tamkajšnji g. nadučitelj je bil dolochen za slavnostnega govornika. S svojim govorom naj bi tudi otvoril koncert. Ker ga še ni bilo, se napotil k njemu njegov prijatelj, da ga opozori, da je čas, da se prične koncert. Dobi ga v sobi. Tako se napotil po stopnicah in se še razgovarja med potjo. Ko pride na zadnjo stopnico, potegne nadučitelj nemadoma iz žepa revolver in se ustrelji v glavo. Kroglja je celo njegevga prijatelja oplazila. G. nadučitelj se je takoj zgrudil in dr. Murgelj, ki je takoj prihitel na kraj nesreče, je mogoč konstatirati le smrt.

Lakota v Hercegovini traja dalje. Vladna pomoč prihaja počasi ter je prav malenkostna. Za gladajoče Hercegovine se zbirajo po celi Hrvatski prostovoljni prispevki in s temi se je dosedaj dalo omiliti najhujšo bedo. Mnoge hrvatske obitelji so vzele na prehrano sestradiano hercegovinsko deco. Zagrebški oblastni odbor je kupil 20 vagonov koruze ter jo poslal v Hercegovino. Hercegovci so se tega daru silno razveselili, toda njihovo veselje je bilo prenaglo. Kakor znano, so v zagrebškem oblastnem odboru sami radičevci in načeljujejo mu sam Radič. Vagone koruze so poslali v Mostar voditelju hercegovinskih radičevcev, ki je korizo prepustil radičevski banki. Ta sedaj korizo prodaje po 2 Din kg, dasiravno je bilo prvotno oblikovljeno, da se bo korizo delila zastonj. Radičevci dalje dajejo korizo samo svojim pristašem in ti zoper delajo s tem dobro kupičjo, ker prodajajo korizo naprej. Sestradiani seljaki za-

ric proslavljal naša slovenska apostola Cirila in Metoda, in prisegale zvestobo veri in slovanstvu. Prebivalstvo Slovenskih goric in Prlekije stoji, kakor vedno, tudi to pot v ospredju v boju za naše verske in narodne ideale.

Shod je organiziral tomaževski župnik Zemljč s sodelovanjem Poplatnika, župnika v Polensku, Ostrža, župnika v Mali Nedelji in Neudauerji, kaplana pri Sv. Lovrencu. V čedno okinčani kapelic na Gomili se je najprvo služila sv. maša, nato pa je otvoril g. Zemljč veličasten shod v čast Cirila in Metodu. Vrstili so se premišljeni govorovi voditeljev in mladine, fantov in dekle. Govoril je g. Pribožič, kaplan pri Sv. Tomažu, o Cirilu in Metodu kot naših narodnih buditeljih, g. Sunčič, nekdanji kaplan pri M. Nedelji, o verskem apostolatu Ciril-Metoda med Slovani, dr. Jeraj iz Maribora pa o socialnih nalogah Ciril-Metodičeve ideje. Nad vse lepi so bili govorovi fantov Orlov in dekle. Govore in deklamacije pa je poživiljalo ubrano petje združenih pevskih zborov vseh župnij.

Tabor bo ostal ljudstvu nepozabljiv. Tako globoko so vplivale besede govornikov in pesmi, da je ljudstvo glosno izražalo svoje veselje, da se je priredila ta slavnost na čast Cirila in Metoda. Ciril-Metodijska misel bo pognala bogat sad ravno v naši Panoniji, v Prlekiji, dokaz, da se tudi sedanji prebivalci Slovenskih goric zavedajo, da so njih očetje neposredno iz rok sv. Cirila in Metoda prejeli sveti v evangeli.

Prlekija je povsod prva, tako se je tudi med prvimi oprijela Ciril-Metodijske ideje. Živelja Ciril-Metodijska Prlekija, živele zelene Slovenske gorice!

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico ponovno naznana vsem članom in članicam, kakor tudi prijateljem društva, da priredi dne 9. in 10. julija izlet v Rajhenburg. Ker je polovična vožnja dovoljena, zato vabi, da se priglasi do 10. junija. Izkaznica stane 5 Din; natančna pojasnila daje gospa Katarina Baumann, Cvetlična ulica 23. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ruše, Orliški krožek priredi v nedeljo, dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne v starj šoli dve igri, in sicer: »Prisiljen stan je zaničen«, igra v treh dejanjih, in »Sirota Jerica«, igra za dekle v treh dejanjih. Prijatelji, ki cenite društveno delo, pridite na to priditev mladega, na novo ustanovljenega orliškega krožka! Vstopina je običajna.

Slov. izobraževalno društvo »Skala« na Zg. Polskavi ponovi na splošno željo občinstva dne 12. junija 1927 na trojčko nedeljo

stavlja za vrečo koruze celo posestvo, samo da si ohramo bedno življenje. Radičevska človekoljubnost je v resnici samo izkorisčanje. Radičevskega načina pomaganja so se lotili tudi radikali, ki delijo pomoč samo svojim pristašem. Če se bo tako poskušalo peganjati lakoto, potem — gorje ubogim in sestradianim Hercegovcem!

Kako je v Macedoniji? Zadnje čase se zelo malo piše o raznih komitskih napadih v Macedoniji, dočim je bilo še pred par leti časopisje polno samih krvavih novic iz te pokrajine. Vendar v Macedoniji še sedaj ni mirno. Na meji proti Bolgariji, Albaniji in Grčiji se vršijo neprestani spopadi med našimi stražniki. O teh bojih bi znali marsikaj povedati naši slovenski fantje-oroznički, ki se nahajajo v velikem številu v Macedoniji. Komiti skušajo neprestano iz Bolgarije in Albanijske vdreti v notranjost Macedonije, da bi tam ropali ter potem s plenom obloženi zoper izginili preko meje. Ob meji so gosite orožniške postaje, zvezane s telefonom, patrulje noči in dan stražijo vse prehode in tako je razbojniki zelo težko, preplaziti se preko zastražene obmejne črte. Vendar je klub temu mnogo slučajev, da se posreči roparjem prehod in potem jih je težko dobiti v pest. Te dni je bil izvršen drzen napad na vlak, ki vozi iz Skoplja v Veles. Na progo so položili peklenski stroj, ki je eksplodiral pod lokomotivo osebnega vlaka. Najbrže so hoteli pognati lokomotivo v zrak ter vreči vlak iz tira. Vendar se jim namera ni posrečila, ker je bil naboj preslab. Vsekakor je ta drzni napad dokaz, da se še dolgo ne bode posrečili urediti v Macedoniji varnostne razmere tako, kakor so v drugih krajinah naše države.

Zoper nov polet iz Amerike v Evropo. Nedavno je prišel mladi Amerikanec Lindbergh iz Newjorka v Pariz. Celi svet je bil takrat navdušen in polet so slavili kot eden najvažnejših dogodkov v svetovni zgodovini. Sedaj pa je že zoper drugi Amerikanec prelete Ocean. Letalec Chamberlain se je dvignil v družbi Levinea dne 4. junija ob 6. uri in 5 minut v Newjorku z letalom »Miss Columbia«. Ob 2. uri naslednjega jutra je letel že nad Angleško. Njegov cilj je bil Berlin, kjer ga je pričakovala na letaluču stotisočglava množica. Nad Nemčijo se je pojavil še istega dne ponoči, vsled silno slabega vremena, megle in dežja pa je izgubil smer ter pristal mestu v Berlinu v mali vasici na Saškem. Letalo sta celo progo preletela brez nezgode ter sta pristala popolnoma čila in zdrava. Proga, katero sta preletela, je mnogo daljša, nego razdalja, katero je napravil Lindbergh. Chamberlainov polet je zoper ogromne važnosti, ker je dokazal, da ni polet preko Oceana samo srečno naključje, ki je omogočeno enemu izmed tisočerih, ampak da ta razdalja pri modernih letalnih strojih ne igrata nobene vloge. Kmalu bodo postali poleti preko morja v Ameriko nekaj vsakdanjega. V dobrih 30 urah bo potnik priletel iz Evrope v Ameriko, dočim je rabil za isto razdalje dosedaj na najhitrejših parnikih 5—6 dni.

Kraljica banditov. Čikaška policija je arretirala te dni Marijo Glyn, kraljico banditov »volče tolpe«. Z njo vred sta bila arretirani dve njeni prijateljici in 11 mladencičev, članov te tolpe. Banditska tolpa ima na vesti 243 zločinov, med njim dva umora. Kraljica banditov je 17letna rdečelasta frklja. Priznala je, da je sodelovala pri desetih robarskih napadih.

Dijaška kuhinja v Mariboru je sprejela v majniku te-le podpore: g. Liplin Franc v Gajovcih 107 Din; g. dr. V. Raptopc, odvetnik, poravnina 50 Din; posojilnica v Framu 100 Din; g. Jakob Kovačič, učitelj v p. pri Sv. Trojici 20 Din; neimenovan pri Kapeli 200 Din; svetje na gostišti Leb-Kure v Kapli 140 Din; Habjanč-Hartman v Lešnici 120 Din; Kranjc-Marovt v Mozirju 70 Din. Vsem plemenitom darovalcem: Bog plati! — V tekočem šolskem letu je društvo porabilo okoli 120.000 Din za hrano revnih dijakov, torej sveto, ki jo je silno težko zbrati po tisočkah in stotakah. Zato se obrača odbor na vse prijatelje bednega dijatva, zlasti na nekdanje podpirance, da opozorijo svoje

popoldan ob 3. uri po večernicah v Društvenem domu pri Zohrju Medvedovo ljudsko igro »Stari in mladi«. V slučaju slabega vremena ponovi isto oziroma preloži na dne 16. junija na Telovo istotako po večernicah. Sodeluje društveni pevski in tambaraški zbor. Prijatelji našega društva in poštene zabave, pridite v obilnem številu.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Tudi pri nas smo se dostojo spominjali desetletnice majniške deklaracije. Dekliška zveza je na poučnem shodu binkoštno nedeljo poseben govor posvetila pomenu majniške deklaracije. Binkoštni pondeljek pa je naš orloški odsek s posebno prireditvijo proslavil znamenito desetletnico. Po večernicah so domačini, Negovčani in Trojčanci napolnili naš dvorano do zadnjega kotička. Mešani zbor je zapel »Pesem Slovenske straže«, na to je domači č. g. župnik v iskrenih besedah razložil mnogoštevilnim poslušalcem, kako se je nam Slovencem godilo pod Avstrijo, kaj je majniška deklaracija, kdo se je največ trudil za njo izvršitev in kakšen sad nam je rodila. Končno nas je pozval, da bodimo srčno hvaležni Bogu, ki je čeval in branil in osrčeval naše voditelje, da so nam srečno ustvarili novo svobodno jugoslovansko državo, v kateri hočemo vedno biti najzveznejši državljanji. Sedaj je zadonila po dvorani naša večnolepna himna »Lepa naša domovina«, Orli in Orlice pa so nam na to predstavljali tridejansko igro »Na dan sodbe« tako iskreno, da je bil marsikdo ganjen do solz. To je bila priditev, ki je najblažje vplivala na naša srca. Dobra mladina, hvala ti za njo! — Čujemo, da v kratkem obhaja tukajšnja mladenička Marijina družba petindvajsetletnico svojega obstanka posebno slovensko v cerkvi in v dvorani. Seveda pridemo na to slavnost domačini in sosedje.

Akademija pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Telovadno društvo Orel vabi na veliko akademijo z obširnim sporedom, ki se vrši dne 19. junija po večernicah v dvorani g. Pergerja. Telovadbo spremlja godba in petje. To bodo obenem naša proslava desetletnice majniške deklaracije, pri kateri je odlično sodeloval naš rojek g. dr. Korošek.

Zgor. Ponikva. Katoliško Prosvetno društvo »Slomšek« na Zg. Ponikvi priredi v nedeljo, dne 12. t. m. ljudsko igro »Revček Andrejček« v petih dejanjih. Pred igro zapoje domača pevsko društvo par narodnih pesmi. Društvo vladno vabi vse iz domača kot iz sosednih župnij, da se udeleže imenovane igre, za katero je pridno pripravljena.

Za razvedrilo.

Rešitev uganke »Z Jurskega vrha«. Prejeli smo več rešitev, med temi večina ugodno rešenih. Za zanimanje se

znance na naše društvo. Brez prihrankov, brez premoženja nega negovanja spada tudi skrb, da se prepreči nastanek teh bolezni ter da se sredstvo uporabi v zaščitno svrhu. Potrebno je, da se »Posterizan« nahaja v vsaki hiši in kopališču, ker nas modrost starega velka uči, da je bolezni lažje preprečiti nego jo ozdraviti.

Eden izvor človeškega trpljenja in muke je pojava, da v najskrajnem delu črevesa nastanejo vnetja, katero povzročijo črevesne bakterije. Ta bolezni se da samo tedaj odstraniti, ako se uporablja specifično sredstvo »Posterizan«. Tako se pojavljajo znaki za ozdravljenje in bolezni se obrača na bolje. V delokrog moderne higijene in teles-

Gospodarstvo.

NEVARNOST GROZDNEGA MOLJA.

Grozni molj ali grozni sukač (Heu- u. Sauerwurm) se pojavlja v naših vinogradih v vedno večji meri ter v zadnjem času že ogrožava obstoj naših vinogradov sploh. Tudi letos se je pojavil v znaten množini in vinogradniki so prisiljeni z vsemi razpoložljivimi sredstvi boriti se zoper tega svojega največjega neprijatelja. Obširnejše o tem škodljivcu piše v svoji knjigi »Grozni sukač« ravnatelj srednje vinarske šole v Mariboru g. Andrej Žmavc. Leglede obrambnih sredstev bi bilo treba opozoriti naše vinogradnike na najnovješje pridobitve na tem polju.

Do nedavno so vinogradniki mislili, da se, ako poskropijo vinograde z modro galico, zavarujejo zoper vse bolezni in škodljivce. Pozneje so uvideli, da je to mnenje napačno ter da se proti raznim boleznim in škodljivcem morajo boriti z raznimi sredstvi. Nobeno zdravilo ne pomaga zoper vse bolezni! Tudi proti grozdnemu molju ostane škropiljenje z modro galico brez vsakega uspeha. Protiti temu insektu delujejo uspešno le ona sredstva za škropiljenje, ki vsebujejo strup arzenik, to so razni arzenovi izdelki. Lansko leto so se uporabljali arzenovi preparati za škropiljenje zoper grozdnega molja v Banatu, na Ogrskem in v Avstriji z najboljšim uspehom. Posebno so se obnesli arzenovi preparati tvornice Kaštel v Karlovcu in sicer: »Arsola« in »Moleks«.

Proti grozdnemu molju moramo začeti takoj, ko se pojavi, brezobziren boj, ker bi sicer bil pozneje ves trud zastonj. Najpreje se je treba poslužiti Arsole, katero primerno modri galici in sicer potrebujemo: za prvo škropiljenje (sredi maja ali še prej) 1 kg modre galice, 1 in pol kg sveže gašenega apna in 30 dkg Arsole na 100 l vode; za drugo škropiljenje (tik pred cvetom) 1 in pol kg modre galice, 6 in pol kg apna in 30—40 dkg Arsole na 100 l vode. Ko trta cvete, neobhodno potrebno je prašiti z praškom Moleks ter je posebno vse cvete treba dobro zaprashi. To prašenje moramo v slučaju, da so se pojavijo črvički v veliki množini, takoj po cvetu še enkrat ponoviti. Škropiljenje je po potrebi še enkrat ali dvakrat ponoviti in sicer si pripravimo mešanico vedno kot za drugo škropiljenje; koncem julija je treba tudi mlađo grozdje zaprashi z praškom Moleks. Od avgusta dalje ni potrebno nobeno prašenje in škropiljenje z Moleksom, odnosno Arsolo več, dasi eventualno še škropimo proti peronospori in oidiuumu z drugimi sredstvi. Ako na ta način upotrebujemo v boju zoper grozdnega molja Arsolo in Moleks, moremo biti sigurni, da bomo v tem boju zoper največjega škodljivca naših vinogradov ostali zmagovalci na celi črti.

Arsolo in Moleks je najbolj naročati naravnost iz tovarne Kaštel d. d., Karlovac, najbolje skupno v večjih količinah, ker tedaj da tvornica nekaj popusta. Vsaki pošljatvi je priloženo natančno navodilo za uporabo. Tvornica Kaštel je najpopolnejša te vrste v naši državi ter izdeluje tudi razne druge preparate za obrambo naših kulturnih rastlin zoper razne bolezni in škodljivi mrčes. Pred vsem

reševalkam in reševalcem lepo zahvaljujemo! Pravilna rešitev je ta-le: Kr

bil bilo omeniti Sulfarol, katerega primešamo modri galici in si s tem prištedimo pršenje z žveplom proti oidiemu. Kaštelovi preparati so preizkušeni, cenejši nego podobni inozemski ter večinoma tudi boljši in zanesljivejši. Ker pa tvornica obstoji šele par let, so njeni preparati, žal, našim kmetovalcem še premalo znani.

POUK O ZNAMENJIH IN BISTVU NALEZLJIVIH BOLEZNI ČEBELNE ZALEGE.

Nalezljive bolezni čebelne zalege so v zmislu še veljavne naredbe bivšega avstrijskega ministrstva za kmetijstvo, v sporazumu z ministrstvom za notranje zadeve, pravosodje, finance, trgovino in železnice z dne 18. jul. 1914, drž. zak. št. 203, obolelosti, ki so združene zlasti pod imenom gniloba in katere se nazivajo tudi gniloba zalege, kužna bolezen zalege, čebelna kuga, kislá zalega itd. ter trda zalega. Vse te bolezni povzročajo obširno odmiranje čebelnih ličink in bub z značilnimi pojavi. Pri boleznih gnilobe postanejo ličinke in bube rumenkaste, sčasoma umazano-rumene, svetlokavasto-rjave in končno temnorjavne ter se ssvrkejo. Njihova gostost postane kašasta ali sluzasta ali vlačna in se vleče kakor nit. Končno se posuši v temnorjave ali rumenorjave skorje, ki se držijo kakor skorlup v podobi jezička na spodnjem podolžnem strani celice ali pa tvorijo tam okroglasto, odnosno srpasto luskovo. Ako odmre že pokrita zalega, vpadejo navadno pokrovci in pri najnevarnejši obliki gnilobe mastanejo pogostokrat globoke votline, ki se lesketajo kakor svila. Pogostokrat je opaziti v pokroveih majhne luknjice. Z odmiranjem posameznih ličink in bub med zdravo zalego mastane neredna, raztresena zalega.

Neredkokrat se opaža gniloba po gnilem, zoperinem duhu, ki spominja na gnil mizarski klej, potenje nog itd., vendar se ravno pri hudi obliki gnilobe pogosto pogreša očiten duh ali smrad; pri takoimenovani kisli zalegi imajo iz celic potegnjene ličinke več ali manj ostro kisel duh.

V svrhu preizkušnje satja glede gnilobe je najboljše, da se prodre z vžigalicu v odmrle ličinke in v celice z vpadlimi ali preluknjanimi pokrovci. Ako se drži vžigalice sluznata ali celo zelo vlačna tvarina, ki se vleče kakor nit, je to zanesljivo znamenje hude in nevarne gnilobe.

Pri takoimenovani kisli zalegi se dajo odmrlje ličinke nepoškodovanje odvzeti iz celice in imajo omenjeni oster duh.

Nadalje je treba preiskati sat, ali je v njem kaj skorlupa, ki je najzanesljivejše znamenje zastarele gnilobe.

Dobro pa je treba razločevati gnilobo od umrle zalege, ki je obdržala svojo obliko, je posivila, postala vijoličasta ali črna in le redkokrat diši po gnilem mesu. Ta bolezen je navadno nastala tako, da so čebele zapustile satje z zaledo (prehlajena, črna zalega). Pri tem je po navadi odmrla vsa zalega v kosu sata ali v celem satu, pri gnilobi se pa nahaja odmrla zalega raztresena med zdravo.

Bolezni gnilobe povzročajo neke vrste trosi (bakterije), katerih poznamo sedaj že več. Ličinke se okužijo na ta način, da sprejmejo kali bolezni s hrano, bolezen se razvije najprej v črevusu. Siri se gniloba na ta način, da se prenesejo dottične bakterije in njihove trajne oblike (trosi), oziroma da se raztrošijo okuženi ostanki zalege, ki vsebujejo veliko množino dottičnih bakterij in njihovih trosov. Navadno se to dogaja s čebeljarjevimi rokami in z orodjem, z uporabo okuženega satja, zlasti če se nahaja v njem ostanki gnilobe, skorlup in obnožina (cvetni prah), nadalje z okuženimi panji in takim čebelarskim orodjem, ter z okuženim medom, včasih po pobeglih (zdivjamih) čebelah in roparicah ter po čebelah brez satja in maticah, ako pridejo neposredno na satje zalege.

Trosi marsikaterih bakterij gnilobe lahko izdrže izsuševanje več nego 20 let in maglo kuhanje, kar je posebno upoštevati pri uporabi starih panjev in okvircev, rabljene čebelarskega orodja in ob razkuževanju. — Vosek in med se lahko naredita neškodljiva za okužbo, če se pol ure kuhata v vreli vodi; iz previdnosti pa naj se tudi potem ne uporablja za narejanje satja in za krmljenje (pitanje) čebel. Med je seveda za užitek ljudem neškodljiv.

Trda in apnena zalega ste označeni s tem, da se ličinke in bube, ko se ssvrkejo, spremene v tvarino, trdo kakor gips (mavec), ki je prevlečena z belim, rumenkastim ali zelenim plesnjevcem. Ker skušajo čebele odmrla zalego oprostiti na ta način, da odgrizavajo celične stene, je celice pri satih s trdo zalego pogostokrat popolnoma razgledano. Povzročiteljica trde zalege je plesen (*Aspergillus*), katere kali se lahko razprši in ki se loti tudi odraslih čebel; da, zdi se, da ni brez nevarnosti celo za človeka. Zaradi tega je pri delu v panjih s trdo zalego treba prav posebne previdnosti. S čebelami, ki se jih je lotila trda zalega, je ravnat tako kakor z onimi, ki imajo gnilobo.

Po členu 1 ministrske naredbe, ki je navedena v uvodu k temu pouku, je dolžnost čebeljarjev in vseh oseb, ki pridejo pri izvrševanju svojega poklica v dotiku s tujimi čebelami, nemudoma naznaniti vsak opažen primer suma ali obstoja opisanih bolezni pristojnemu županstvu, le-to pa okrajnemu glavarstvu.

HMELJSKI ŠKODLJIVCI.

Pridelovanje hmela se je zadnjih par let silno razširilo v naših krajinah in to ne le tam, kjer je bil že preje udomačen, temveč tudi tam, kjer se preje sploh še ni sadil. Vzrok temu so pač le nenavadno visoke hmelske cene zadnjih par let; hmeljarstvo je brez dvoma danes najrentabilnejša gospodarska panoga, seveda je vprašanje, kako dolgo bo, ker se cene nobenega drugega kmetijskega pridelka tako hitro ne izpreminjajo, kakor ravno hmelj.

Poleg pravilnega obdelovanja hmela je neobhodno potrebno čuvati ga tudi raznih škodljivcev. Hmelskih škodljivcev in bolezni sicer ni veliko, ali so zato tem bolj nevarni; omeniti bi bilo predvsem peronosporo, sajavostjo, hmeljsko uš (muha *aphis*), bolho, stenico, rdečega pajka in hmeljskega molja. Proti vsem tem škodljivcem in boleznim se morajo boriti hmeljarji pravčasno, ker — po toči zvoniti je prepozno. Baš ti škodljivci so dvignili cene hmelja: vsaj je lami peronospora uničila polovico svetovnega pridelka! Tudi pri nas se že pojavlja na hmelju razne bolezni in škodljivci, zlasti peronospora in listna uš, ter

je treba nastopiti z največjo odločnostjo, da se vsako razširjenje takoj prepriči, da ne bodo vse naše nade, vložene v hmelj, zastonj.

Navadno se zoper vsakega škodljivca priporoča drugo obrambno sredstvo, kar je zelo zamudno in seveda tudi dra go. Poleg tega n. pr. modra galica, ki se navadno uporablja proti peronospori. Letos v Savinjski dolini tudi nima pravega uspeha ter se kljub ponovnemu škropljenju ne morejo iznebiti peronosporo.

Boj proti rastlinskim škodljivcem in boleznim obstoja v škropljenju z raznimi preparati. V novejšem času se je posrečilo tvornici Kaštel d. d. v Karlovcu sestaviti kombinirano sredstvo »Tutokil«, ki vsebuje vse potrebne snovi za zatiiranje posameznih rastlinskih bolezni in škodljivcev. Z uporabo »Tutokila« si prihranimo vsako drugo škropiljenje. V Vojvodini se hmeljarji pridno poslužujejo »Tutokila« in ga hvalijo kot izvrstno sredstvo zoper peronosporo in vse druge hmeljske škodljivce. Čas je, da se tudi naši hmeljarji poprimejo tega preizkušenega sredstva in zavarujejo svoje nasade, dokler še ni prepozno.

Z »Tutokilom« škropimo na sledenč način:

Prvič škropimo, ko je hmelj 1 m visok, ako pa smo zaznali sledove peronosporo ali drugih škodljivcev, tudi preje. Za prvo škropljenje vzamemo 1 kg »Tutokila« in pol kg sveže gašenega apna na 100 l vode.

Drugič škropimo sredji junija in vzamemo 1 in pol kg »Tutokila« in pol kg sveže gašenega apna na 100 l vode.

Tretjič škropimo tik pred cvetom in vzamemo 2 kg »Tutokila« in 1 kg sveže gašenega apna na 100 l vode. To škropljenje je posebno važno, ker peronospora sama, ako napade cvet, uniči do 80% pridelka.

Vsa škropljenja je treba obaviti zelo vestno in natančno tako, da so poškropljeni listi in trta. Zato je najbolje škropiti od zgornjih dol. Ako hitro po škropljenju dežuje in dež listje opere, moramo škropljenje ponoviti. V slučaju, da se pojavijo bolezni ali škodljivci v večji meri, moramo seveda škropiti češče. Ako se pojavijo uši v velikem številu, je dobro upotrebiti tudi »Dubisan«, ki se dobi v isti tovarni in se zlasti na Bavarskem upotrebljava z najboljšim uspehom. V splošnem pa »Tutokil« kot obrambno sredstvo popolnoma zadostuje.

Pripomniti je, da »Tutokil« z istotako izbornim uspehom uporabljamo tudi v sadjarstvu in vinogradništvu — proti peronospori in grozdnemu molju.

»Tutokil« je najbolje naročiti naravnost v tovarni Kaštel d. d., Karlovac, ker v tem slučaju dobimo res zanesljivo in prvorstno blago. Skupna naročila so cenejša in tovarna pri večjih naročilih da tudi precej popusta.

Škropljenje hmelja z »Tutopilom« je istotako potrebno kakor vsa druga dela v hmeljskem nasadu. JAD.

Vinarsko-gospodarski tečaj vinarske družbe v Ljutomeru se vrši v nedeljo, dne 12. t. m. po istem redu, kot je bil objavljen v prejšnji številki »Gospodarja« za dne 6. jun. Vinogradarji, pridite v obilnem številu!

Vinogradniki! Kolje cepano, žagano, okroglo in vse vrste rezanega lesa dobite najceneje pri tvrdki Franjo Gmilšek, trgovec z vinom v Mariboru, Razlagova ulica 25. Za kolje se da tudi lahko vino.

Čebelarska podružnica v Jarenini priredi dne 12. junija t. l. čebelarski tečaj. Začetek ob 9. uri v zgornji šoli; predaval nam bo g. Joža Okorn, čebelarski potovalni učitelj. Tečaj traja celo dan. K obilni udeležbi se vabijo čebelarji od blizu indaleč; pred vsem pa se vabijo čebelarji začetniki.

Mariborski trg, dne 4. junija 1927. Dne 4. t. m. je bilo na mariborskem trgu 37 staninarev, ki so prodajali meso in slanino po običajni ceni 10.50 do 27 Din na drobno in 15 do 17 Din na debelo. Domači mesarji so vztajali pri svojih dosedanjih cenah, pri klobasarih so pa se vedno iste cene, kakor so bile pred 2 leti, toda prišla je konkurenca, g. Valjak oddaje namreč v svojem Charles-ton štiblcu in v restavraciji v Cafovi ulici, to je poleg kina »Union«, hrenovko s kruhom in malo pivo za 4 Din. Vsled tega je tudi neka druga restavracija znižala cene hrenovkom od 5 na 4 Din, Perutnina in druge domače živali. Teh je bilo okoli 600 komadov. Cene so bile piščancem, kokošem, gosem, racam in puranom 15 do 120 Din za komad, domaćim zajcem 15 do 25, kozličem 50 do 100, jagnjetom 125 do 150 Din komad, Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Krompirja je bilo samo 5 vozov, ki se je prodral po 10 do 11 Din mernik, oziroma po 1.50 do 2 Din kg, solata 8 do 10 Din kg ozir, 1 do 2 Din kupček, kislo zelje 3 do 4, kisla repa 2, čebula 5 do 7, česen 12 do 18, maslo surovo 40 do 44, kuhanje 45 do 48, čajno 50 do 60, med 30 do 35 Din kg, glavnata solata 1 do 3, ohrvati 1.50 do 2, karfiol 5 do 14 Din komad; mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14 Din liter; oljčno olje 28 do 36, bučno olje 16 do 20 Din liter. — Jajca 1 do 1.25 Din komad. Sadje: Jabolka 5 do 12, suhe slive 10.50 do 12, črešnje 12 do 16 Din kg, jagode 18 do 20 Din liter. Cvetlice 1 do 7 Din komad, vcepljene 3 do 8 Din, z lonci vred 15 do 50 Din komad. Lončena in lesena roba 1 do 100 Din komad. Seno in slama na mariborskem trgu, V sredo, 1. t. m. je bilo 12 vozov sena, 6 vozov slame, v soboto, 4. t. m. pa 5 vozov sena, 4 otave, 3 stelje. 10 slame na trgu; cene so bile senu 50 do 75 Din, otavi 60 do 70, stelje 22.50 do 27.50, slami 1 do 1.50 Din za snop.

Zanimivosti.

Največji evropski razbojnik pod ključem. Pariški policiji je prišel v pest Antonio Jimenes, španski razbojnik, ki velja za največjega mojstra svoje stroke v Evropi. Kako uspešno je hodil pot do svoje karijere, izpričuje dejstvo, da je bil v Španiji 12krat obsojen na smrt in da je v zadnjih dveh letih oplenil nič manj kot 200 blagajn v predmestjih Pariza. Francoska policija je dolgo zasledovala tega zločince in ga je naposled prestregla v St. Quenu basko je pripravil nov roparski napad. Jimenes je imel že natamčno izdelan načrt, kdaj pojde na rop. Hotel se je pa pred napadom le še spočit. Šel je spat. Boge kaj se mu je sanjalo, ko je nenadoma policija udrila v njegovo stanovanje in ga zajela pol v snu. Stanoval je Jimenes v krasnivili, ki je bila urejena kakor kaka moderna orožarna. Nástenah so viseli samokresi, v kleteh so bile zaloge municije, po sobah je ležalo križino svedrovsko orodje, katerega je razbojnik uporabljal pri svojem poslu. Jimenes je bil svoje čase inženjer. Boge, kaj ga je pripeljalo na pot zločina. Tehniko je pustil in se posvetil študiju tehničnega izkorisčanja napadalnih sredstev. Prevrtati, dobro zavarovano blagajno je stalo njega baš toliko truda, kakor navadno človeka odpreti škatlo sardin. Uspeval je sijajno. Da-



si so mu bili zasledovalci neprestaon za petami, jim je vedno srečno ušel. Razbojnik je radi lažjega kritja živel pod pseudonimom El Pistoless. Bil je tudi poglavar roparske tolpe, katero so tvorili večinoma Španci. Preden je pobegnil v Francijo, je omadeževal svojo dušo na Španskem s krvavimi zločini. Umoril je nadškofo v Saragossi, l. 1920 je izvršil napad na guvernerja v Barceloni. Pri Puertu Ruevu je izvršil napad na vlak, ubil več uradnikov in oropal vse potnike. Njegov zadnji čin na španskih tleh je bil poskus, da z dimamiton požene v zrak banko v Gyonu. Policia je takrat prijela dva Jimenesova tovariša in obsegila El Pistoless kot kolovodjo na smrt, ker je bilo pri napadu na banko ubitih več oseb. Jimenes je potem za nekaj časa izginil. Po daljši odsotnosti se je pojavil v Parizu, kjer je deloval sistematično. Na teden je izvršil povprečno dva ropa. Nihče ga ni mogel dobiti v pest, a tudi nobena blagajna ni bila varna pred njim. Njegova razbojniška družba je bila strah in trepet Parižanov. — Podoba je, da je postal Jimenes na koncu žrtve izdaje. Neki član njegove tolpe se je maščeval nad njim za krivico, ki mu jo je poglavar storil. Tako je prišla njegova glava na trg pravice. Razbojnik se bo moral zagovarjati za 100 zločinov, po veliki večini umorov in ropov.

Med desitim ljudmi je devet samoumorilcev. Tako trdi neki Američani in utemeljuje svojo trditev tako-le: Med desetimi ljudmi je redno devet takih, ki jedo preveč. Polovica, da, celo četrtnina tega, kar človek povzije, bi zadoščala za njegovo preživljjanje. Ljudje pa se obsojamo že sami na težko delo. Podoba je, da nam ni do ravnotežja, da svežosti in zmerne moči. Požrešni smo in požrešnosti se ne moremo upirati. Zato umremo tako zgodaj! — Med desetimi ljudmi jih devet ne ve, kakšna hrana jim prija. Vse eno jim je, če pijejo strupe ali kaj drugega. Njihovi želodi so revezji. Tako prihaja do motenj v prebabilih. Škodljive jedi se v želodcu razkrajajo in želodec je podoben retorti, v kateri se mešanica prekuvara z eksplozijami. Zopet nastane bolezen, ki skrajša človeško življenje. — Med desetimi ljudmi jih je devet, ki živijo izven okvira svojega časa. Nenehoma sanjario, žive v preteklosti in si očitajo, da je bilo nekoč lepše in boljše. S tem narašča njihova nesreča, ki jih vodi v obup. Tudi ni malo takih, ki žive mesto v sedanosti v prihodnosti, ki se jim vidi črna. Takih razmišljajev se poloti melanolija, ki jih zopet požanje prezgodaj. — Med desetimi jih je devet, ki uničujejo svoje življenje s kvartanjem, popivanjem, razburjenjem, mrzljino, nestrnno. Ta tempo, ki bi ga lahko imenovali po vzgledu v glasbi prestissimo, položi človeka v rani grob presto. — Med desetimi ljudmi jih devet ne pozna pravil zdravega življenja. Nepoznanje teh pravil uničuje človeški rod v večji meri kot vojna, kuga in lakota. Radi nepoznanja teh pravil jih jih pogine med desetimi ljudmi devet prezgodaj. — Drugo besedo: devet desetih ljudi na svetu je — samoumorilcev.

Največja ura na svetu. Pred kratkim so instalirali na dumajskem Marktplatzu

Mala oznanila.

V »Malih oznanil« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. Upravnštvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za odgovor.

POZOR VINOGRADNIKI!
Brizgalnice proti peronospori! Sistem »Non plus ultra« in sistem »Jessernigg« ter nahrbitne žveplalnike »Vulkan« izdeluje in razpoložila proti garanciji in v najboljši izpeljavi in kvaliteti Domača izdelovalnica vinogradniških aparativ.

Andrej Frank in sin, Ptuj.
Zahajevanje cenike! 729

Čilski soliter nudi po konkurenčnih cenah Gospodarska zveza v Ljubljani. 806

KMETJE! BUČNO OLJE
dobite v zamenjavo za bučne jedrce in prešeže z navržkom v tovarni bučnega olja J. Hochmüller v Mariboru. Pod mostom 7 (Magdalena). Po nizki ceni dobite najredilnejše otrobi. 769

Rajš Anton, pečar, Rače priporoča svoje dobro na stroj izdelane pečnice za kmečke peči, sprejemem tudi poštenega vajenca, najraje iz Slov. gor. Hranovo dobi pri meni. 816

Prijatelji dobre kapljice se vladljivo vabijo v »Vinotec« v Zbelovski goricici. Ob lepih dnevih tudi na prostem. Grosek—Verhovšek. 794

Nogavice in druge pletenine izdeluje po najnižjih cenah ter daje pouk v pletenju Strojno pletarstvo N. Groeger, Ormož ob Dravi. 801

Čebele na prodaj. Ogrizek, Leitersberg 230, Maribor. 798

Kmečki mlin vzamem v najem, tudi na tretjino, ter želim načnica pojasnila o pogojih in o stanju mlina. Posredniki dobijo nagrado. Ferdo Bratuša, pošta Marenberg. 790

Cement, apno (gašeno in živo), več vrst koksa, kovaški premog oglje, drva, vse vrste premoga, kolobare, deske vseh vrst najcenejše in v vsaki množini. — Branko Mejovšek, Tattenbachova ul. 13, telefon 457. 793

Svetlo pismo Družbe sv. Mohorja, 18 snopicev, vezani v pol usnju, popolnoma čisto za 200 dinarjev proda Blaž Koler, pošta 300 ležece, Maribor I. 800

Vajence, močan in pošten, se sprejme. Prijava od 11. do 12. ure. Pekarna Rodošek, Ptujska gora 48. Tezno pri Mariboru. 811

Trgovski pomočnik, mlajša moč se sprejme za skladisče v veletrgovini Ed. Suppanz, Pristava. 805

Organist in cerkovnik (event. samo organist), z večletno prakso, humorist, obenem obrtnik, želi službo spremeniti. — Naslov v upravi. 803

Zastopnike in zastopnice za prodajo sreč na obroke išče Bančna poslovnačica Bežjak v Mariboru, Gospodarska ulica 25. 684

SOMIŠLJENIKI
širite naš list!!!!

Pisma iz domačih krajev.

Sv. Barbara v Slov. goricah. Že precej časa se nismo oglasili v našem preljubem »Slov. Gospodarju«, zato pa bomo sedaj potrčali vse novice. Letos se nam obeta slaba letina v vinogradih, še bolj pa v sadovnjakih, majnikova slana nam je dosti škodovala. Oprijeli smo se resno dela za Društveni dom, demokratije so pa zagnali velik krik in vik, čes: klerikalci si delajo trdnjava, naše komande je konec. Protestirali so pri škofijstvu potom konfurenčnega odbora, kateri je na žalost še po večini v njihovih rokah, a glejte, uboge pare slabostojne so se blamirali kot mucek pri vreli kaši. Mi pa hočemo naši mladini dati prostora za pošteno razvedril, za izobrazbo in dobro vzgojo. Ali ni žalostno, da so bili v naši župniji že trije umori po vojski, mladina pa nima drugega prostora za zabavo kot krčmo. Po zimi, ko so dolgi zimski večeri, bi radi imeli poštenega čitaiva, a kje ga naj dobimo drugod, kot v katoliškem prosvetnem društvu. Naši gospodarji bodo pa tudi radi pokramljali kakšno gospodarsko ali politično v društveni sobi.



Južno-štajerska hranilnica Celje

v lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte. — Ustanovljena leta 1880 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjograd, Sevnica, Smarje, Šoštanj, Vransko in rezervni zaklad. Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštné položnice na razpolago.



Pozor pri mladih praščkih!

Ako hočete imeti Vaše praščice zdrave in da se bodo redili, uporabljajte

Mastelin.

Dobite ga pri vsakem trgovcu na deželi. 795



DOL

obvezo in spreglejte vendar enkrat, da je samo Vaš dobitek, ako še danes kupite dopisnico za 50 parov in pišite takojo po vzorce od sukna in kamgarna za moške obleke, razne volne za damske obleke, belega in pisane platna, cefira, kretona in sploh vse manufakture na velen-

trgovino R. Stermecki, Celje, st. 24, kjer je izbira velikanska, kvaliteta izborna in cene čudovito nizke. Naročila čez 500 D poštne prosto.

Vabilo

na

REDNI OBČNI ZBOR Posojilnice v Brežicah

r. z. z. n. z.,

ki se vrši dne 21. junija 1927 ob 18. uri v lastni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1926.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob 18. uri ne bil sklepčen, se vrši isti dan in v istem prostoru ob 19. uri drugi občni zbor, ki sklepa ob vsakem številu zadružnikov. 808

Načelstvo.

POSOJILNICA V SLATINI

vabi svoje člane na

redni letni občni zbor

v nedeljo, dne 19. junija 1927, pop. ob 3. uri v Društvenem domu pri Sv. Križu.

SPORED:

1. Branje zapisnika.
2. Poročilo načelstva in pregledovalca.
3. Zapisnik revizije.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1926.
5. Razdelitev čistega dobitka.
6. Volitev načelstva in pregledovalca in njega namestnika.
7. Slučajnosti.

NB. Ako ta občni zbor ne bo sklepčen, se bo pol ure pozneje sklepal pri vsakem številu navzočih članov. Načelstvo.

Ako bolehati na krvi, želodcu pljučah, jetrah, mehurju itd. poskusite se zdraviti z španskim zeliščnim čajem

kateri je sestavljen iz okoli 40 raznih planinskih zelišč po Dr. I. KÖNIG. Kuha se brez alkohola in brez sladkorja. Naročite takoj 4 zavitke tega zdravilnega čaja za 20 Din pri razpoložitelju

JOS. UREK, Marija Snežna.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Proslavo 10 letnice majniške deklaracije je naše Prosvetno društvo obhajalo 29. majnika. Razen govora, petja in deklamacij se je uprizorila lepa igra. Indiani siroti, ki sta vzbujali veliko sočutja. — Dan na to pa je bila pokopana daleč okoli znana Roletova mamica, gospa Jera Finžger, stara 75 let. Poleg številnih sorodnikov in prijateljev ter obilnega ljudstva je pokojnico na zadnji poti spremjal 6 duhovnikov pod vodstvom č. g. dekana Sagaja. Skrbni in blagi krščanski ženi, materi in gospodinji svelika večna luč! Rodbini Finžger-Zdolšek pa iskreno sožalje!

Vuzenica, Dne 1. junija sta v tukajšnji župni cerkvi praznovala poroko Terezije Ladmk, veleposestnica pri Sv. Primožu na Pohorju in Jurij Pajtler iz St. Lovrenca na Pohorju. Oba sta odlična naša somišljenika. Ženin je brat č. g. kaplana Alojzija Pajtler. Gostje, ki se je vršila v vedno rodoljubni hiši g. Emerika Mravljaka, so se poleg staršev obeh zaročencev udeležili odličnih gostjev iz Kaple, St. Lovrenca, Vuzenice in Sv. Primoža. Navzočih je bilo tudi pet duhovnikov. V korist Društvenega doma v St. Lovrencu je g. kaplan Rancigaj razprodal med gosti večje število tombskih kart. Vrlima zakoncema naše iskrene čestitke!

Polzela. Razni učenjaki in geologi učijo, da je bila Savinjska dolina v pradavnih časih veliko jezero. Narodne pravljice trdijo, da so v tem jezeru živeli zmaji, kateri so po odtoku vode deloma poginili, deloma zlezli v votline, katerih je polno v okoliškem hribovju. Te pravljice so tudi najbrže izvor strahu naših naprednjakov, katere vedno straši grozni klerikalni zmaj. Za vsakim gromom v vsaki malenkosti že vidijo klerikalno nevarnost. Pri prodajanju znanih diplom Jugoslovanske matice je gospa Repičeva takoj vzliknila: »Pa ni že zopet kakšna klerikalna stvar.« Sedaj pa ne vemo natančno, ali je ta pretkani zmaj res zlezel v diplomu, pa bil pri tem tako neroden, da je pokazal konec repkati ali kak uhelj, ali pa, kar je sigurneje, da se je gospa Repičeva ustrnila na diplomi naslikanega ognja ter se takoj spomnila na tega preklicanega zmaja. (Kateri pravi zmaj pa je brez dina in ognja.) Šele, ko se je dognalo, da je zmaj, če se je res hotel na tak zvit in pod narodno firmo pokrit način pritihotapiti v na prednji dom, že pobegnil z diplome, oziroma, da tudi naslikani ogenj ni nevaren naprednemu mišljenju, je šele našla diploma za vtiči v narodno napredni Repičevi hiši. Bojimo se, da to ni zadnji poskus udreti ter vgnezditi v napredne stavbe. Ker mu je spodletelo pod narodno firmo, bo poskusil pod kakšno bolj internacionalno, kot je na primer denar. Upravičen je strah, da se bo hotel pod kakšnim dinarjem ali celo jurjem iz klerikalnega že-potvih napredni žep. Seveda bo po tej izkušnji pri g. Repičevi bolj zvil svoj repek ter skril uhlje.

Celje. Dne 6. t. m. se je vršila v Celju sv. birma. Ob tej priloki so se izvajale na koru farne cerkve pod vodstvom gosp. Karla

Zahvala.

Ob prerani, bridki izgubi našega ljubljenega so-poga, dobrega očeta, sina, brata, svaka, gospoda

JOSIPA WINTER-A, mlajšega

posestnika in gostilničarja v Žečah pri Konjicah, izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih izrazili svoje plemenito sočutje, poklonili nepozabnemu pokojniku vencev in cvetja in ga v častnem številu spomnili na njegovi zadnji poti.

Posebej se še prav iskreno zahvaljujemo za spremstvo č. duhovščini, pvecem za ginaljive žalostinke, fantom-domaćinom, ki so blagopokojnega nosili k zadnjemu počitku.

Iskrena zahvala velja tudi gosp. zdravnikom, ki so z veliko pozrtvovalnostjo zdravili in lajšali blagopokojniku bol.

Se enkrat: Bog plačaj vsem in vsakemu posamezniku!

Žeče, dne 6. junija 1927.

815

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Ob priliki bridke izgube matere, sestre, tete, tače in stare matere, gospe

JERE FINŽGER

bivše veleposestnice v Št. Lovrencu na Drav. polju izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki ste ji ob bolezni stali tolazljivo ob strani, prečastiti duhovščini za svečano spremstvo, za pretresljiv nagovor, kondukt vodečemu g. hočkemu dekanu Sagaju ter asistencu gg.: domačemu župniku Spindlerju, ponikovskemu Kocipru, gorskemu Zagorsku, Št. Vidškemu kaplangu Hrvatu in stoperkemu Zajcu. Hvala tudi vsem sorodnikom, prijateljem, domaćinom in znancem za sočutje, udeležbo in prekrasne vence,

Št. Lovrenc na Drav. polju, dne 31. maja 1927.

809

Žalujoči ostali.

Živila sreča! Opozorjamо cenjene čitatelje, da je današnji številki lista priložen prospekt za naročbo srečke državne klasne loterije od tako srečne tvrdke: Drag. R. Kolakovič, Beograd, Knj. Ljubice ul. 15.

Žrebanje loterije pri Sv. Petru pod Sv. gorami še ni bilo. Kedaj se bo vršilo žrebanje, bomo sporočali pravčasno.

Bervarja sledče pevske točke: Max Filke-tor: »Ecce sacerdos magnus« s spremeljanjem orgel, z dvema trompetama dvema pozavnama. — Sattner: Mašna št. 12. — Gruber: iz par. Šopek »Kdo je ta?« — Mihelčič: »Pridi Sv. Duh,« — Sattner: »Marijina op. 9.« in K. Bervar: »Struna moja.« (Moški zbor.) Po končanem birmovanju so se igrale nekatere moderne skladbe. Le-te so izvajali na orglah trije letošnji absolventi orglarske šole v Celju, in sicer: Josip Krepeč (Vurberg pri Ptaju), Josip Kač (Polzela), Antón Cverlin (Sladka gora).

Sv. Rupert nad Laškim. Tudi v tej zelo bogati župniji so se posestniki zelo oprijeli hmelju; že prvi poskusi so se dobro obnesli. Letos kaže hmelj dobro. Saj je pa tudi ljudstvo potrebne novih dohodkov, ker so letine v vseh panogah kmetskega gospodarstva vedno slabše, ni živeža, ne denarja. K temu pride še nova nadloga: že tudi bi imeli kaj prodati, les, drva, sadje itd., kako pa se naj blago spravi naprej, ker nimamo skor nobene dobre ceste! Svetinjski občinski odbor s svojim županom Selškom na čelu, se je začel zelo truditi, da bi občinske ceste spravil v boljši stan. Zelo se želi v pričakuje, da tudi sv. ruperški občinski odbor zastavi vse sile, da se že vendar enkrat nekaj odločnega storiti za popravo ceste od farne cerkve preko gore na Sv. Jakob in Sv. Jurij. Cesta je že več let v takem stanju, da ni mogoče niti prazen voz izpeljati z močno živinom. Mariborski oblastni svet bo gotovo

Ruše. Desetletnico majniške deklaracije je tukajšnje Prosv. društvo s sodelovanjem Orlov in Orlic lepo proslavilo. Društvena dvorana, katero so sestre Orlice krasno okinčale, je bila častno napolnjena. Proslavo so otvorile Orličice s pesmijo »Tam, kjer teče bistra Zilja«. Vrstile so se deklamacije in petje. Občinstvo je bilo posebno ob petju in deklamacijah Orličic ginenjo. Nato je stopil na oder, burno pozdravljen, gospod poslanec Žebot, duša deklacijskega gibanja na slov. Stajerskem, takratni urednik »Slov. Gospodarja«. V izčrpnem, globoko zasnovanem govoru je podal zgodovino narodnega boja ter povdarił pomen majniške deklaracije na potek političnih dogodkov. Njegovim izjavam je občinstvo sledilo z napeto pozornostjo. Nato so bratje Orli podali krasno teleadno, simbolično točko »Lepa naša domovina« ob petju Orličic in občinstvu, na kar se je član Prosvetnega društva zahvalil g. poslancu Žebotu ter se v vnesenem govoru spomnil neodrešenih bratov onstran državnih mej in deklamiral Gregorčičev »Zedinjena Slovenija«. S tem je bil prvi del proslave zaključen. Sledila je prijateljska zabava, tekmo katere so nastopili še razni govorniki, vzlikali našemu voditelju dr. Korošcu, kakor tudi g. poslancu Žebotu. V prijetnem razpoloženju se je zabava proti mraku zaključila. Vse je bilo lepo, le tega marsikdo ne more pojmiti, kako da je ruška podružnica Jugoslovenske matice prešla slovesen dan obletnice s takim omalovaževanjem; ne enega koraka ni storila za proslavo tega znamenitega dne. Prav tako ostala narodna društva. Niti ene zastave ni bilo v Rušah razobesene; če pa pride na zborovanje zbor učiteljev, pa je vse v zastavah. Na tak način lahko izgubimo vero v njihov »nacionalizem!« — G. urednik Erzen je prisel pretekel teden v Ruše, da bi dobil za svojo zavojeno kulturnobojno politiko zaveznikov. Navduševal je socialistiže odpad od vere. V to svrhu je pogrevl stare laži o papežih, Mariji, duhovnikih itd. Kakor čujemo, jih je menda res nekaj pridobil za sebe. Za te ni škoda: suhe veje na drevesu sv. Cerkve. Treba pa je pripomiti, da je javno mnenje proti njim. S tem činom so se socialisti pokazali v pravi luči. Izgubili so poslednji kredit. Nam je prav! Sami si kopljajo jamo! Ljudje se le sprašujejo, kako da je dal g. Dolinšek na razpolago prostore za takšno skupščino. Je tudi dobro, da se izvede ločitev duhov. — Ukinil se je z 31. majem oddelek finančne kontrole ter bil premeščen v Maribor, Slomškov trg. — Novo hišo je začela graditi občina. Delo je že v teku. Poslojje bo enonadstropno; namenjeno je za ambulatorij in stanovanja.

Pameč. Odlikanje zaslужnega zadružarja in javnega delavca. V Mislinjski dolini se je vršila v nedeljo velepomembna slavnost. Ze prejšnji večer je streljanje s topiči v Pamečah označalo važno slovesnost. V nedeljo se je slavljenec župan L. Pogač v Pamečah v spremstvu narodnega poslanca Pušenjaka, občinskega odbora in večjega števila uglednih mož iz Pameča na okinčanih avtomobilih in vozovih pripeljal v Slov. Gradec, kjer je klub slabemu vremenu množica ljudstva pričakovala slavljenca. V ozajšanih dvoranah na glavarstvu se je izvršilo odlikanje g. Pogača z redom sv. Save. Navzoči so bili zastopniki vseh uradov, duhovščine, okrajnega zastopa, okr. hranilnice, oblastni poslanci in skoraj vsi župani iz okraja. V imenu vlade je odlikanje pridelovalci na prsa g. komisar Ajlec, ki je v krasnem govoru orisal skorjo polstoletno delo odlikovanca za splošni blagor. Poslanec Pušenjak je slavil zasluge odlikovanca kot zadružarja in gospodarskega delavca, poslanec Guzej pa je izročil pozdrave in čestitke Zupanske zvezde. Po slavnostnem činu so se udeleženci podali v cerkev k slovenski službi božji, med katero je lepo pel slovenjgrški pevski zbor. Nato so se v spomin na redko slavnost dali vsi udeleženci slikati. Sledil je banket, katerega se je udeležilo okrog 60 gostov. Zastopani so bili vsi uradi, duhovščina, gospodarske korporacije, okrajni zastop v občini. Spregovorilo se je mnogo navdušenih zdravic na čast slavljenca in njegove žene, ki je prisostvovala vsem slavnostim, a v zahvalo njegovim sotrudnikom, spomnijo se tudi majski deklaracije itd. Govorili so zastopniki oblasti, duhovščine, poslanci, zadružarji, zastopniki okr. zastopa, mnogih občin, okrajne hranilnice, celo zastopnice ženskega spola, ki so slavile dolgoletnega javnega delavca in njegovo ženo. Slavnost se je najlepše izvršila in ostane v neizbrisnem spominu vsem udeležencem. Največ zaslug za krasen potek slavnosti, za vse priprave itd. ima oblastni poslanec T. Ovčar.

Škofjavas. Tukajšnji župan je izjavil, da brez sedanjega obč. tajnika ne bi mogel biti župan. Tako torej, takšnega župana imamo v Škofjavisu, on je absolvent kmetijske šole, kakor se sam posnaša, pa po tej njegovi izjavni mi sklepamo, da sploh ne more biti za župana na tako obširni občini kot je Škofjavas, po drugih občinah so gg. župani popolnoma neodvisni od tajnika, samo pri g. Kožuhu je izjema. Akoravno je obč. tajnik g. Ferk razumen mož, vendar ne bi smel biti župan od njega odvisen. Za sedanjega župana je najboljše, da se ga upokoji brez penzije in na njegovo mesto postavi mož, ki bo delal tako, da bo v interesu občine, kakor bo sklepalo obč. odbor v svojih sejah in bo popolnoma neodvisen od raznih oseb, pa naj bodo še tako razumne. Bodoči župan mora biti popolnoma neodvisen in v občinski pisarni med uradnimi urami popolnoma nepristranski.

Šmarje pri Jelšah. Spoštovani gospod urednik. Zopet se oglašam v Vašem listu, in sicer z veliko in veselo novico. Žadnji sem Vam poročal o preroditvi šmarskega Orla in da je temu res tako, priča današnji dopis. Letos je maja preteklo ravno deset let, ko je v dunajskem parlamentu pred zbranim državnim zborom priljubljen voditelj slov. naroda naš dr. Korošec podal majniško deklaracijo. Šmarska orlovska družina bo proslavila spomin na ta zgodovinski dan s prvo skupno akademijo. S to televadno akademijo hoče pokazati naša orlovska mladina sadove svojega truda. Naš program je čist, lep kakor jutranja zarja. Naša pota so poštena. Ni nas strah pred svetom pokazati, da smo družina katoliških Orlov. Prijatelji naše organizacije, domače in sosednjih župnij, iskreno vabljeni. Šmarska orlovska mladina Vas den 19. junija in vsikdar sprejme s prirčnim orlovskim Bog živi!

VOZNI RED

veljaven od 15. maja 1927 se dobi v prodajalnah TISKARNE SV. CIRILA v Mariboru. Cena za komad Din 2.—.

Cujte in glejte! Znamka Schicht in terpentin jamčita, da je to najboljše milo. Le to milo zahtevajte od svojega trgovca.

Kar je že dedom in roditeljem pomagalo, to bo pomagalo tudi Vam! Elsafliud? da samo Elsafliud! To, že skozi 28 let priljubljeno domače sredstvo s svojo mnogokratno uporabo od znotraj in od zunaj kot ublažitelj bolečin! Umivanje in drgnjenje z Elsafliudem krepi in jači Vaše telo, stori Vas zmožne kljubovati prehljenju in Vam pripravlja užitek. — En sam poizkus je spreknil mnoge, ki niso hoteli verovati in jih privel, da iz hvaljenosti še dalje priporočajo Fellerjev Elsafliud. Tudi Vi boste storili isto, ako naročite za poizkus 6 dvojnatih ali 2 veliki specjalni steklenici za 63 Din, ali da Vam pride še cenejše: 12 dvojnatih ali 4 velike specjalne steklenice za 99 Din, pri lekarnarju: Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg št. 341. Hrv.



Schichtovo

terpentinovo milo

svojimi 7 odlikami

Tretja odlika:

Prijeten duh

Pranje s tem milom osvejuje v kuhinjski sopari, pa tudi perilo diši prijetno in sveže.

1. Terpentin v milu.
 2. Velik in priročen kos.
 3. Prijeten duh.
 4. Slike iz pravljic za izrezati.
 5. Milo je v zavitku.
 6. Svetla barva.
 7. Razkuženje perila.

Januš Golec:

Rožmarin.

Poleg nagelčka se veseli med slovenskim narodom rožmarin največje priljubljenosti. Narodna pesem širi pravilačnost rožmarinovega vršička, fant se okiti z njim, ko uka na nabor in pri podaji roke izvoljenki pred oltarjem, slovenske pobožne romarice vežejo šopke iz duhtečega rožmarina, katere poklanjajo Kraljici nebes. Simbol fantovske korajže, obljuje zakonske zvestobe in prisrčne pobožnosti je — rožmarin. Ne najdeš zlahka urejenega kmetskega vrta, na katerem ne bi zelenel rožmarinov grmiček, katerega skrbno neguje nežna dekliška roka. Da, rožmarin je slovensko zelenje.

Z blagopokojnim g. župnikom Volčičem, ki je ponesrečil smrtno pred leti na Dravi pri Breznu, sva se vozila še pred vojno po Koroškem. Iz Beljaka sva se peljala po tedaj novi železniški progi mimo Bleda v Gorico. V skupnem vozu smo sedele štiri osebe. Nama nasproti se je naslanjala na romarsko korbico že postarana ženica. Iz belo pokritega jerbasa je dehtel košat šopek iz rožmarinovih vršičkov. Mamca je nama zaupala, da je Korošica, ki se pelje do Bleda in od tamkaj bo romala peš k Materi božji na Brezje. V mlajših letih je bila vsako leto na Višnjah, v visoki materinski dobi ne zmaga več višarskega hriba in je preselila božjepotno dolžnost na bolj zložno Brezje.

Na drugi klopi v istem vozu sta sedela eden drugemu nasproti gospodična in gospod, ki sta se pomenovala slovenski. Njuni pogovori niso potekali preveč ljubezni, ker je vzbudil parkrat našo pozornost rezki:

»Ti si kriv, Ti si me varal in jaz danes ne morem več drugače!«

Sopotnika sta morala biti dolga znamanca, ki sta se sešla slučajno med vožnjo in sta obujala spomine, ki so plesali krog prevare v ljubezni. Romarica je natezala v ženski radovednosti ušesa proti sosedoma in nama šepnila:

»Ta je ne bo preprosil, prehudo jo je ogljuful.«

Midva s tovarišem se nisva zmenila za usodo nekdajih zaljubljencev in tudi mamca so krenili v besedi na vsakdanji kolovoz presoje vremena ter letine.

Pred postajo Podrožca je vstopil sprevodnik, zaprl skrbno okna, začel se je oni dolgi predor. Lokomotiva je blizgnila na rezko, potegnili smo se pod prevrtno skalovje, objela nas je tema in vsi smo obmolknili . . . Prav v tišini je drvel vlak po predoru in šele čez nekaj časa se je razlezlo od strani naših sosedov pritajeno šuštanje. Kar naenkrat nas je vzdramil odmev poljuba — še bolj glasne zaušnice in nato zopet vse mirno . . . Romarica si je izbuljala oči proti sopotnikoma, ki se nista več ganila . . . Gospod je naslonil glavo v kot pri oknu in čez par minut nas je zmotilo iz tišine glasno smrčanje človeka, ki je pravkar zadrotal trdno od utrujenosti.

Molčali smo vsi, sopotnik je smrčal, mameca so nekaj brskali po košarici, a niti šepnili niso kake opazke o klofuti in navideznem trobentajočem spanju.

Pod utisom resnosti udarca ter moške užaljenosti smo čakali vsi v tih svečanosti na konec predora. Komaj so po-

sinili prvi žarki dnevne svetlobe skozi okno našega voza, je hušnilo bable po koncu, potegnilo iz košarice rožmarinov šopek, se približalo dretarju in mu začelo vleči duheteči šopek pod nosom semertja s krohotajočo opazko:

»Kaj spite? Ali res spite? Vam nič ne diši rožmarin?«

Razljuteni gospod je planil po koncu, si uravnal kolena, pograbil klobuk in sknil proti romarici:

»Prokleta baba, še v spanju ne da človeku miru!«

O ti križ božji, ženče je zacepetnilo z obema petama, dvignilo šopek potniku še enkrat pod nos z jezni svrilon:

»Misliš, da sta tvoj nos ter obraz res za rožmarin duheteči, ne, za klofuto — goljuf!«

Sopotnik je ostavil z zaloputom vrat naš vagon, romarica je sedla nazaj h košarici, gospodično in naju je osupnilo prehitro menjavanje nelepih prizorov in dejanj.

Neustrašeno bable si je opomoglo koj iz žaloigre in razkladal:

»Prav ste imeli, gospodična, da ste potegnili tega lizuna po licu. Ga sicer ne poznam, pa čitati mu je z obrazu, da je goljufivi barantač z ženskim srcem. Pri odmevu zašniece z lizunskega moškega obrazu se mi vedno vzbudi tudi sedaj na starost ta-le spomin: V spremstvu matere sem romala kot dekle na Sv. Višarje. V romarski košarici sem nesla seboj za Marijin oltar rožmarinov šopek kakor danes. Pridružil se nama je med potom sosedov Bošt, ki me je prosil tako dolgo, dokler mu nisem podarila rožmarina. Mati seve niso videli, da je sedel šopek na nepravo mesto. Na povratku z božje poti je stopila k meni ona križljjava Holcova Zala, mi potegnila z rožmarinom pod nosom, me pljusknila z roko po licu ter se obregnila:

»Tako-le diši rožmarin, s katerim si hotela na božji poti omamiti mojega Bošta!«

Pognala je pušljivo materi pod noge, se zavrtela na peti in se obesila na Bošta, ki se je roboto zakrohotil za meno.

Moja mati, ki so bili priča vsem, marelo po koncu in po meni nedolžni je začelo padati na posmek vseh romarjev, dokler ni bil dežnik na kose. Mati so imeli sicer prav; kriv je bil moje dvojne sramote goljuf Bošt! Od tedaj mi zapleše po srcu, ako vidim ali slišim udarec ženske dlan po moškem obrazu.«

Vlak je postal. Obe sopotnici sta se odpravili na izstop. Bable je še reklo pri odhodu:

»Tako je, gospoda! Nič ne de, če znata tudi vidyla, kak duh razširja rožmarin, ako ga drži v rokah v življenju od moškega varana ženska roka.«

Ko sta bili obe že iz vlaka, sem videl, kako je prijela mamca gospodično pod roko, jej nekaj pravila, segla v košarico po šopek in jej stisnila polovico rožmarina v znak priznanja za neustrašenost, ker je maščevala javno v željezniškem vozu moško prevaro ter drznost.

Rajni g. Volčič je bil čudno resno zamišljen po tem doživljaju. Šele enkrat proti Gorici se je vzbudil iz molka in mi rekel:

»Dobro si zapomni, kar si videl ter slišal danes. Res je, kakor poje narodna:

Rožmarin ima svoj duh,
naj bo zelen, al' pa suh!«

Molitveniki — najlepše birmansko darilo.

Vsem botrom in botram priporočamo, da dajo namesto ali pa vsaj poleg drugih spominkov na sv. birmo gotovo tudi molitvenik. Ker pa je na dan sv. birme najbolj nerodno se prerivati pri stojnicah in knjige pregledovati, zato si raje kar naročite katerega izmed sledečih molitvenikov iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5: Pri Jezusu, rd. obr. 9 Din, zl. obr. 15, 28, 38, 42 30, 54 Din. Češčena Marija, rd. obr. 16 Din, zl. obr. 18, 19, 47, 52 Din. Rajski glasovi, zl. obr. 39, 43, 46, 52, 58, 62 Din. Nebesa, naš dom, zl. obr. 52, 60, 68, 80, 90 Din. Oče naš, rd. obr. 8.75 Din, zl. obr. 22, 30, 35 Din. Angelček, rd. obr. 7.50 Din, zl. obr. 26, 32, 23, 34, 40 Din. Kam greš, rd. obr. 10 Din, zl. obr. 22, 30 Din. Ključek nebeški, rd. obr. 20 Din, zl. obr. 25 Din.

K Materi, rd. obr. 21 Din, zl. obr. 25 Din. Slava božja, rd. obr. 7 Din, zl. obr. 13, 15 Din. Bogu, kar je božjega, rd. obr. 18 Din, zl. obr. 30 Din. Kruh življenja, rd. obr. 12 Din, zl. obr. 28 Din. Hoja za Kristusom, rd. obr. 16 Din, zl. obr. 24 Din. Zdrava Marija, rd. obr. 15 Din, zl. obr. 22, 30, 40, 44 Din. Jezus na Križu, rd. obr. 18 Din, zl. obr. 30 Din. Bog s Teboj, zl. obr. 16, 18 Din. Kvišku srca, zl. obr. 28, 43 Din. Večna molitev, rd. obr. 40 Din, zl. obr. 60 Din. Za Jezusom, zl. obr. 30 Din. Svetilnik na morju življenja, zl. obr. 20 Din. Zgodi se Tvoja volja, rd. obr

M. ROPAS, CELJE

ZALOGA KLAVIRJEV SVETOVNIH TVRDK.
Uglašanje in vsa popravila strokovno.
ZNIŽANE CENE!

V PTUJU IN OKOLICI

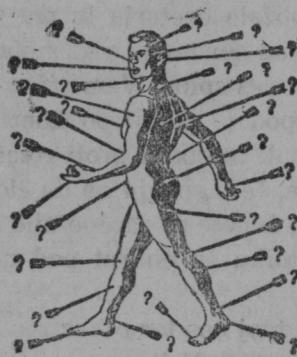
so takoj na prodaj:

- Dronadstropna stanovanjska hiša** v Prešernovi ulici št. 27 z dvema stanovanjskima hišama na dvorišču (9 stanovanj, 13 sob) in drugimi manjšimi poslopiji (drvornica, pralnica in vrtna hišica); vsa zazidana ploskev 338 m², poleg hiše stavbišče, zemljišče in vrt v izmeri 1043 m² ter lasten vodnjak.
- Enonadstropna vila** v Vičavi, hiš. št. 50/I, oddaljena od Ptuja 15 min., z zidano teraso, zazidana ploskev 198 m², poleg vile vrt in zemljišče 3224 m²; 6 sob, lasten vodnjak.
- Pritična hiša** v Vičavi, hiš. št. 24, štiri sobe; zazidana ploskev 51 m², z vrtom, vinogradom in njivo v izmeri 4554 m².
- Pritična hiša** na Zg. Bregu (vložek št. 42) s parcelo 3213 m².

Zelo ugodni plačilni pogoji!

Del kupnine ostane lahko vknjižen.

Ponudba sprememb in pojasnila daje odvetniška pisarna
DR. A. REMEC, PTUJ, MINORITSKI TRG

Posledice so strašne

če se zanemari pravilno negovanje celega telesa. Ze naši očetje in dedje so vedeli, da dnevna uporaba pravega Fellerjevega „Elsafluida“ krepi mišice in kite, daje živcem moči in varuje pred boleznjijo. Drganje in umivanje z Elsafluidom nas obdrži sveže in odporne, umirja živce in ublažuje bolečine. S svojo mnogostransko uporabo se pokazuje Elsafluid od zunaj in znotraj vedno koristim kot staro dobro domače sredstvo in kosmetikum. Močnejše in boljše delovanja kot francosko žganje.

Zahvaljujemo za pozkus v lekarnah in odgovarajočih prodajalnah izrecno „Fellerjev pravi Elsafluid, v poizkusnih steklenicah po 6—Din., v dvojnatih steklenicah po 9—Din. in specijalnih steklenicah po 26—Din. — Po pošti pride tem cenejše, čim več se narodi naenkrat. Z zavojino in poštino vred stane:

9 poizkusnih ali 6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici	61—Din
27	18
54	36

27

Naročila nasloviti razločno takole:

Eugen V. Feller, lekarnar v Stubiči Donji, Elsastrg št. 341
1549 Hrvatska. Fl. IV.

Da se mi fine otročje nogavice ne pokvarijo, ker imam ogromno zalog, prodam iste začasno po čudovito nizki ceni

R. Sternecki, Celje**Zadružna gospodarska banka d. d.**

Podružnica Maribor.

V lastni novozgrajeni palati, Aleksandrova cesta 6, pred frontiškansko cerkvijo.
Izvršuje vse bančne posete najkulantne. — Načrti obrestovanja vlog na knjižice in v tekočem računu.
Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.

Naložite denar le pri**Ljudski posojilnici
v Celju**

registrirani zadružni z neomejeno zavez

Cankarjeva ulica št. 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volu«), kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše obrestuje.

58

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

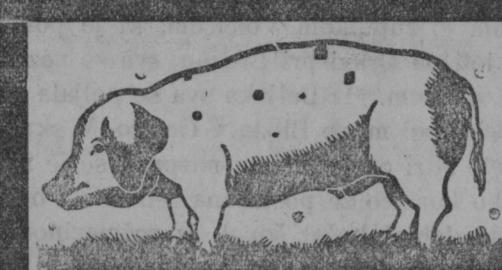
Nikdar prepozno, nikdar prezgodaj.

ne pride, ako imate zanesljivo uro iz švicarske tovarne firme Suttner. Suttnerjeve ure gredo natančno do sekunde. Popravljanja slabih ur sta nejo sčasoma mnogo več kot ura sama. Brezplačno prejmete veliki ilustrirani vot-cenik, ako javite svoj točni naslov razstavljalnic ur H. Suttner v Ljubljani št. 992. Cenik te stare, solide firme nudi skoro neizčrpno izbiro ur, zlatnine, kakor tudi daril in praktičnih predmetov za uporabo.

Cirilova knjižnica

obsegata sedaj sledete zvezke:

- Dr. Karl Capuder: Naša država (razprodano).
- Dr. Leopold Lénard: Jugoslovenski Piemont, — Din 7.—
- Dr. Leopold Lénard: Slovenska žena v dobi narodnega preporeda, Din 10.—
- Moj stric in moj župnik, Din 4.—
- G. J. Whyte Mellole: Gladiatorji, I. del, Din 8.— II. del, Din 10.—
- H. G. Wells: Zgodba o nevidnem človeku, Din 7.—
- B. Orczy: Dušica, I. del, Din 16.— II. del, Din 25.— III. del (v tisku).
- A. Conan Doyle: V libeljski puščavi, Din 12.—
- Arnold Bennett: Živ pokopan, Din 8.—
- Ilamo Camelli: Izpoved socialista, Din 16.—
- E. R. Burroughs: Džungla, I. del, Din 18.— II. del, Din 14.—
- Elza Lešnik: »Šumí, šumí Drava . . .«, Din 5.—
- Matija Ljubša: Slovenske gorice (razprodano).
- Erckmann-Chatrian: Zgodbe napoleonskega vojaka, Din 12.—
- Antonio Fogazzaro: Mali svet naših očetov — Din 28.—
- Anton Kosi: Iz otroških ust, Din 8.—
- Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto, Din 8.50.
- J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec, Din 11.—
- Pavel Keller: Dom (tisku).
- Gabriel Majcen: Kratka zgodovina Maribora — Din 20.—



Kot prva pomoci pri obolenju prašičev ter v zabranjenje rdečicose je izkazal v neštethih slučajih kot edino uspešno zdravilo

SADNIKARJEV ZDRAVILNI PRAŠEK ZOPER OBOLENJE PRAŠIČEV.

To vedno učinkuječe aleopatično sredstvo, očisti prevabil in odvaja in odvaja iz njih kužne bacile. Pospešuje tek in rejo zdravim živalim ter pri obolenih pravčasno uporabljen zabrani rdečico. Previden rejec imej ta prasek vedno doma!

1 zavoj 12—Din, 10 zavoj 100 Din, preprodajalc poseben popust. Če se pošlje denar naprej, poštine prost, sicer po povzetju.

Izdeluje in razpolavlja z natančnim navodilom samo Lekarna Mr. Stanko Hočevar, Vrhnika št. 101.

V zalogi so vsa druga zdravila! 758

LEP GOZD

za sekati, bukov, smrekov in borov, les ca. 5%, oralov v Ceršaku se proda.

Vprašati pri 691

M. Jelenko

trgovec Št. IIJ v Slov. gor.

Oglasujte v Slov. Gospodaru!**Kmetje!****Poskusno oranje**

z najnovnejšimi SACK'ovimi plugi za težko in lahko zemljo
se vrši

na Kmetijski šoli v Sv. Jurju
ob juž. žel. dne 11. jun. 1927
in

pri Srednji vin. in sadj. šoli
v Mariboru dne 18. jun. 1927

Začetek oranja v Sv. Jurju kakor tudi v Mariboru, pribi, ob pol 9. uri dop.

Vabijo se vsi prijatelji naprednega gospodarstva, da se te zelo zanimive in poučne prireditve mnogoštevilno udeležite!

755

Domača tovarna kos Slovenjgradec

Ustanovljeno 1778



Iz-deluje
Dobiva se

D. RAKUSCH, CELJE

Gonilne jermene za žage, mlinne, mlatilnice itd. pripomoček Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 787 1—10

Kovčki in potne torbice vseh vrst in velikosti najcenejše pri Ivanu Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 788 1—10

Krekova posojilnica v Mariboru

reg. zadr. z neomej. zav.

Mejska cesta 10

sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu oseb. poroštu in na vknjižbo. Somišljenci, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah, ki nam nudijo najboljšo varnost. 779

**Vsi ljudje****veliki in majhn**

govore o prodaji pri tvrdki
**FRANC KOLERIČ,
Apače**

radi preizdave, ker dobo tamkaj po zelo nizkih cenah najboljše blago. 728

Denar naložite

na najboljše in najvarnejše pri

**Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru**

Stolna ulica 6. 7. 2. 2. 2. Stolna ulica 6

Obrestuje branilne vloge brez odpovedi po

6%.

trimestr. odpovedi po

8%.

Nazbanillo!
Cenj. odjemalcem vlijudo naznanjam, da je dospela večja množina lepega volnenega suknja, za ženske in moške obleke.
V zalogi vse v manufakturo spadajoče potreščine ter velika zalogal gotovih moških in deških oblek, gumi-plaščev, športnih jopičev in usnjatih sukenj.
Za obilen obisk se priporoča

IVAN MASTNAK
Celje, Kralja Petra c. 15.

Za mesec junij, ki je posvečen presv. Srcu Jezusovemu, priporočamo, da postavite v svojih hišah lepe podobe in kipe
PRESV. SRCA JEZUSOVEGA!

Te pa dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška c. 5
in Aleksandrova c. 6 po sledečih cenah.

Podobe Srca Jezusovega in Marijinega kakor tudi druge stanejo:

Velikost v cm: 19×26 24×34 25×38 32×42 39×51 47×63 54×73

Din 2— 3— 4·50 6— 9— 13— 18—

Kipi Srca Jezusovega in Marij. Lur. Marije in Brezmadežne

stanejo brez poštne:

Visokost v cm: 30 37 42 50 65 85 100

Din 55— 77— 88— 150— 240— 500— 1050—